MONTØRFORUM

Elektroarbeidernes Fagforening - Hordaland, Sogn og Fjordane. Årg. 23. nr 2 2013

Forbereder tariffoppgjøret 2014

INNHOLD - 2 - 2013

4 Klubblederspalten
5 Politisk kommentar
6 Halvårsmøte i representantskapet
9 FEK - endelig på plass
10 Merkefest
11 Verving - medlemsutvikling
12 Bygget med sosial dumping
13 Exit KB electrotech
14 Oseberg drilling upgrade testmodus
16 Undervurder ikke valgresultatet
18 Velferdsbombe?
19 Ordfloken
20 Notiser
21 Ungdomskurs på Danskebåten
22 Krise i europa - veivalg for Norge
24 Reisebrev
26 Landstariffkonferansen
35 Under Hagelsundbrua
37 Landsstyremøte
43 Uttalelse

MONTØRFORUM

Utgis av Elektroarbeidernes Fagforening - Hordaland, Sogn og Fjordane

Adr.: Kalfarvei 71 • 5022 Bergen
Tlf.: 55 55 36 60
Telefaks: 55 32 35 18
www.efbergen.no

Ansvarlig redaktør: Ove Toska
Redaktør: Arne Nesheim

Redaksjonen: Åge Blummenfelt, Nils Gunnar Knutsen, Rolf Skår, Fridtjof Heimark, Tore Sunde, Arne Nesheim

Opplag: 3200 eks.

ISSN 0804-3973
Forsidebilet: Kløverknekt og Skarre R på scenen under Landstariffkonferansen.
FOTO ARNE NESHEIM

Utforming: Sturla Bang
Trykk: Bodoni

2014 like o

2013 går mot slutten og det nye året venter snart med mange nye oppgaver og ikke så få nye utfordringer både for våre medlemmer, oss som organisasjon og ikke minst for vårt samfunn.

Ser vi oss tilbake ser vi et år med stor aktivitet og god utvikling for de fleste som har jobb og sikker inntekt. Reallønnsveksten har vært på ca 25 % over de siste 8 år – en rekordhøy utvikling i Norge og direkte ubegripelig for de mange rundt oss i Europa og Norden som opplever rekordhøy arbeidsledighet, samfunn og økonomi i krise, ja endog i resesjon. Slik sett har de fleste av oss en god og trygg tilværelse i et av verdens beste samfunn. Likevel er det for mange som ikke tar del i den samme utvikling – som aleneforsørger, ved langtidssykdom, arbeidsledighet eller ved at de utnyttes grovt gjennom sosial dumping.

Dette er forhold som vi i fagbevegelsen alltid vil være opptatt av. Derfor er vi opptatt av at Arbeid til alle er jobb nr 1 - likhetssamfunnet skal gi alle de samme muligheter – og at rettferdig fordeling skal sikre at det ikke oppstår stadig mer økende forskjeller i samfunnet om en rammes av sykdom eller arbeidsledighet.

Innen egen fagforening har vi og hatt en svært god utvikling, med en lønnsvekst i gjennomsnitt fra 2004 – 2012 på 33,5%. Opp kr 53,67 i samme perioden (fra kr 160,54 – kr 215,21). Likevel ser vi at det blir i samme periode en økning i forskjellene mellom gjennomsnitt og de høyest lønnede som er opp 36.6 % eller kr 61.09 (kr 166,83 – kr 227,92). Dette forhold med mange som henger etter, har vi hatt og vi vil sammen med våre tillitsvalgte ha fokus på fremover.

Også for våre medlemmer som ikke har tatt del i samme utvikling vil dette være et naturlig tema- hvordan vi sammen kan

Av Ove Toska

m hjørnet – hva venter oss?

stoppe denne utviklingen? Ved Stortingsvalget i september fikk vi en ny regjering av Frp og Høyre. Den mest konservative regjering siden tidlig på 1930 tallet. Ingen av våre tillitsvalgte og medlemmer kunne ha unngått å registrere at vi i fagbevegelsen ønsket fortsatt rød-grønt styre.

Nå ble det ikke slik, og med hjelp av fagbevegelsen og arbeiderklassens egne ordtak ble det en betydelig valgseier.

Frihet –likhet – brorskap var revolusjonens røst i Frankrike under stormingen av Bastillion og opprøret mot adelskapet og datidens finansfyrster.

Arbeiderklassen knyttet frihetsbegrepet til arbeid og økonomisk trygghet, likhetssamfunnet med like muligheter for alle uansett bakgrunn, og brorskap med fellesskapet som tråd til når enkeltpersoner blir "for små" og individet trenger bistand. Med høyrekreftene er frihet blitt til valgfrihet mellom offentlig eller privat helsevesen, offentlig eller privat skole. Likhet er blitt et negativt ladet ord som hemmer enkeltindividets utvikling i skole og samfunn. Brorskapet og fellesskapet er "utgått på dato" og kun til for de som havner i det såkalt "utenforskapet".

Velferdsstaten skal erstattes av velferdssamfunnet og ikke alle får med seg at dette er og betyr store endringer. Velferdsstaten er det offentliges redskap til hjelp ved skole, utdanning, sykdom og sviktende helse, alderdom, arbeidsledighet – velferdssamfunnet reduserer det offentliges ansvar til å bidra til å finansieringen. Så skal valgfriheten løse resten.

I valgkampen ble vi forsikret om at det var små forskjeller i politikken – nå heter det seg at vi skal merke forskjell. Tiden framover vil vise forskjellene – men skattelettelser opp mot økt trygdeavgift imponerer få arbeidstakere, de høytlønnede kommer nok bedre ut.

Derimot vil økingen fra dagens 10 dager til 20 dager for arbeidsgiver å betale ved permittering/arbeidsledighet medføre mindre bruk av permitteringsinstituttet og overgang til direkte oppsigelser.

Når det så også signaliseres for igjen å endre Aml og derigjennom å åpne for økt bruk av midlertidige ansettelser, kan vi igjen oppleve økte forskjeller i arbeidslivet og samfunnet. Dette kan skje fort – for signaler fra arbeidskraftmyndighetene om jobbtørke og betydelig økende ledighetstall, er urovekkende.

Nå vil ikke fagbevegelsen sitte rolig å se på en slik utvikling. Uansett fargen på en regjering vil vi kjempe mot en utvikling som skaper økte forskjeller og et hardere arbeidsliv og samfunn. Vi er også sikker på at medlemmene våre både forventer dette og stiller opp bak våre faner om det blir nødvendig.

I dag har våre barn/barnebarn, nieser, nevøer i ungdomskolealder frukt og grønt i skolen. Et sunt kosthold vet vi legger grunnlag for økt evne til å ta til seg lærdom og kunnskap, og samtidig bidrar også til bedre helse. Hvorfor da ta dette vekk? Frp/Høyre regjeringen har bestemt seg for dette, og tar sparte midler til bruk for økt etterutdanning for lærerne.

Men visste du at med dette vedtaket forsvant mange arbeidsplasser for de som pakker, sorterer og kjører ut denne frukten til skolene? Ikke vanlige arbeidsplasser heller, men arbeidsplasser for mange av våre aller svakeste i arbeidsmarkedet. På bedrifter som bruker store anstrengelser for å legge til rette nettopp for en gruppe mennesker som ikke står fremst i køen hos arbeidskjøpere.

Du har sikkert sett dem på Norge Rundt – fantastisk glade i jobben sin og med stor arbeidslyst. Nå mister de viktige deler av jobben sin. Det er helt sikkert ikke bare meg som får ondt i magen av slike konsekvenser.

Forberedelsene til Tariffoppgjøret 2014 er godt i gjenge. Landstariffkonferansen (LTK) på LOK ble avholdt i Bergen 21.-24.oktober. Og igjen viste våre tillitsvalgte fra hele landet at vi har ambisjoner for god fordeling av verdiskapningen i bransjen, økt fokus på produktivitet og lønnsystemer som fremmer dette, heving av kompetansen i bransjen og for den enkelte og ikke minst et nytt løft for de lavest lønnede i bransjen.

Også pensjon ble et sentralt tema på LTK. LO's plan for bredere pensjonsordninger ligger også som føringer fra konferansen. Derav "dobbeltvedtaket" vedrørende oppgjørsform som åpner for både forbundsvist eller samordnet oppgjør basert på hvilke krav som fremmes.

Blir det bredere pensjonsordninger som blir det samlende kravet når LO's forbund har bestemt seg, blir det samordnet oppgjør hvor LO forhandler med samlet styrke overfor NHO. Blir det økt kjøpekraft, endringer i tariffbestemmelser åpner det for forbundsvist oppgjør.

Oppgjørsformen er således kun et verktøy for hvilke krav som skal stilles og forhandles om. Uansett skal det ikke stå på mangel av krav når forhandlingene blåses i gang, uansett oppgjørsform. Svært viktige og godt begrunnede krav, men som vi likevel av erfaring vet er krav som bærer i seg elementer til konflikt .

Nå er det slik at alle tariffoppgjør har i seg en kime til konflikt, og kravene denne gang står i så måte ikke tilbake for tidligere oppgjør.

Signalet fra Landstariffkonferansen er derfor krystallklart – vi tar en konflikt på våre krav om nødvendig!

Avslutningsvis vil jeg takke for godt og lojalt samarbeid i 2013 og ønsker dere alle

God Jul & Godt Nyttår

Av Bjarne Trondsen

tvers igjennom

Hei, Eg er altså Bjarne Trondsen, tillitsvalgt for Bravida i Sunnfjord. Smak litt på det. Bravida. Spol tilbake. Telenor sin installasjonsdel og det svenske selskapet BPA (stifta 1922) slått saman til Bravida. Vidaresalg av IKT og Telecom til Telavie, med seinare navneskifte til Relacom. Dette er ein organisasjon eg ikkje var ein del av. Eg kom frå Siemens, vi vart i 2008 skilt ut frå Siemens til eit eige AS, Siemens Installation. Det demra for oss at eit vidaresalg var aktuelt, og det var eit faktum det heller ikkje vart lagt lokk på. Hugsar eg var på veg heim frå arbeid ein dag, og det tikka inn ei tekstmelding, om at Siemens Installation no var solgt til Bravida. For min del trudde eg fram til då at Relacom var resultatet av navneskifte, ikkje kjøp og salg av bedrift. Rart kundemassen er forvirra? Eg får frå tid til anna stempelet telemontør på meg i møte med folk.

No i oktober er det heile 9 ansatte av våre omlag 45 montørar/lærlingar/innepersonel som har 25årsmarkering i bedrifta. Der kjem noko av lokalhistorikken til gjengen i Steinavegen 3, Førde inn. For før vi var Siemens, fram til 15 år før mi tid, var det Sunnfjord Elektroinstallasjon. Vi har framleis fellesverktøy med gamle firmamerke på. Dei ni som no har oppnådd 25 år, har i realiteten vore tilsett lengre (lengste frå 1970!), og i tillegg har vi ein som tok med seg ansienitet frå Siemens Bergen, slik at han har meir enn 25 år. Med andre ord har vi ein stabil arbeidsstokk. Ja, nokre har vore kortare periodar, og nokre har vore i lengre periodar og gått vidare til andre arbeidsplassar. Men vi har i alt 10 med meir enn 25 år i bedrifta! Vi var heldige ved siste korsveg, fekk behalde ansienitet. Men det er mange situasjonar der slike ting vert usikre for arbeidstakaren.

Vil vi i framtida oppleve at folk er så langtidslojale mot arbeidsgjevaren sin? Eller får vi som arbeidstakarar sjangsen til å vere langtidslojale? På den andre side, er det fordelar med å vere langtidslojal? Vi ser det på mange område i samfunnet, det er kommunale barnehagar der gamle og for små einingar vert erstatta av ein ny større,og då er private aktørar framme og vil ha del i det. Reinhaldstenester, vedlikehaldskontrakter, veg, helse. Ei uendeleg liste som berre fantasien sett grenser for. Motiva er sparing, vekst, meir profitt. I mange tilfelle fører dette til endring av ansettelsessituasjon. Det eine fergeselskapet jublar for å ha vunne ei rute utanfor kjerneområdet, eit anna har gravøl. Mannskapet går på jobb med nytt rederi.

> ”Etterkvart ein eldast, vert ein gjerne mindre atraktiv som jobbsøkar, det vert vanskelegare å få nytt arbeid om ein skulle ha ønske om å skifte jobb, eller om ein vert arbeidsledig.“

Som arbeidstakar er vi ein ressurs for bedrifta, vi har noko å tilby. Frå tid til anna kan vi oppleve at vi vert headhunta av andre, vert freista med betre løn, meir fritid, eller nye utfordringar.

Etterkvart ein eldast, vert ein gjerne mindre atraktiv som jobbsøkar, det vert vanskelegare å få nytt arbeid om ein skulle ha ønske om å skifte jobb, eller om ein vert arbeidsledig. AFP vert eit aspekt her, det er krav om å vere ansatt i AFP-bedrift når ein søker om AFP, og ein må ha hatt tilstrekkeleg mange år i AFP-bedrift. Om ikkje desse vilkåra er oppfylt, misser ein noko av pensjonen. Ein må vokte seg vel mot slutten av yrkeskarriera, syte for at AFP-vilkåra vert oppfylt. Det kan vere greit å ha god ansienitet då, i beste fall vil det hjelpe til at ein får behalde arbeidet i ein nedbemanningsituasjon. Og nedbemanning kan komme, landbasert byggeaktivitet går i opp og nedturar, skips/verftsindustri går i takt med verdsøkonomien i samrøre med utanlandske verft og busslastar med polske elektrikarar på norske verft. Sosial dumping ala Hardangerbrua gjev utfordringar til norske bedrifter. Vi er avhengige av at nokon har lyst å eige. Eit langsiktig og stabilt eigarskap er med på å tilføre stabilitet i daglegsituasjonen til arbeidstakarane. Vår bedrift har altså i løpet av siste 25 år gått gjennom 2 overgangsprosessar. Siemens var inne i 21 år, Bravida har til no vore i 4 år. Siemens var stabile, Bravida har starta jobben med å arbeide seg opp den same tillit. Vi har svært mange stabile arbeidstakarar, og sakshandsamarar på innesida. Eg anar ein samanheng. Eg tek det i allefall som eit godt teikn på at noko er rett når vi har såpass stabilitet. Å spekulere i kva det konkret er, er vanskeleg. Stabilitet, gjensidig tillitt mellom leiarar, sakshandsamarar og montørar, og høg grad av organisering kan vere nokre stikkord.

Kor vi er om 10 år? Kven veit, vi kan vere vidareutvikla med dagens eigarar. Utbrytarar kan ha starta nytt firma, og teke med seg nøkkelpersonell, eller vi kan vere vidaresolgt. Tida vil vise.

Bjarne Trondsen
Klubbleder Bravida Sunnfjord

Av Åge Blummenfelt

JA TIL *FASTE ANSETTELSER*

Valget er over og vi har fått den blåeste regjeringen som vi har hatt i Norge. Vi har i tiden etter regjeringsdannelsen sett at den nye regjeringen er litt forsiktig i sine uttalelser. Vi er derfor noe usikker på hva det betyr for landets arbeidstakere. Men vi vet at den nye regjeringen har vært veldig klar på at Arbeidsmiljøloven skal endres, eller oppmykes som det heter på deres språk. Vi ser også at det kommer stadige innspill fra de blå/blå sine venner i NHO og Virke som krever at endringene blir iverksatt
Vi vet også hvilke endringer de blå/blå har lovet.

1. Flere midlertidige ansettelser.
2. Utvide arbeidsdagen.
3. Avtale rotasjonsordninger på den enkelte bedrift eller med den enkelte ansatte.

De blå har lenge hevdet at midlertidige ansettelse gir flere i arbeid. Vi hevder at midlertidige stillinger fører til: usikkerhet for den enkelte, dårligere lønn, lavere grad av fagorganisering, ikke rett til lån i banken og større frihet for arbeidsgiverne til å herse med de ansatte.

Vi mener at midlertidige stillinger er som å gå bakover og ikke fremover. Det må være slutt på den tiden da arbeidsfolk skal stå med luen i hånden.
Det finnes ikke noe grunnlag for påstanden om at flere i midlertidige stilling gir flere arbeidsplasser.
En utviding av arbeidsdagen betyr at det er flere tider på døgnet der vi kan bli pålagt å jobbe på uten å få overtid. Regjeringen har allerede startet med å utvide arbeidsdagen, nemlig med søndagsåpne butikker. På den måten strekker de arbeidstiden til de butikkansatte. Hvem er den neste gruppe som skal holde søndagsåpent?

Når det gjelder rotasjoner så gir LO over 1000 godkjenninger til rotasjoner/turnus hvert år. Alle som har godt begrunnede søknader får søknaden innvilget. Det er ikke behovet for mer rotasjon eller turnus som gjør at høyresiden vil endre dette til at det kan avtales lokalt. Grunnen ligger i det at det er LO og de andre store hovedorganisasjonene som sitter på muligheten til å si ja eller nei til en søknad. Gjennom sentral godkjenning av rotasjoner/turnus blir det lik praktisering av regelverket og presset ligger ikke på de lokale tillitsvalgte eller en enkelte ansatte.

Høyresiden ønsker å vingeklippe fagbevegelsen og jeg tror at de starter med å gjøre endringer i Arbeidsmiljøloven.

Vi i fagbevegelsen må følge nøye med på hva som kommer. En utvidelse av adgangen til midlertidige ansettelser, eller endring arbeidstiden er noe for vi må kjempe mot med de midlene som vi har til rådighet.

Åge Blummenfelt

Fokuserte på de nære ting

Ove Toska åpnet møtet. FOTO ARNE NESHEIM

Halvårsmøte i Representantskapet i Elektroarbeidernes Fagforening, samlet til møte i Bergen Kongressenter, hadde temadebatt om tariffoppgjøret 2014 som hovedsak. Med totalt 72 deltakere var det et svakt oppmøte.

Leder Ove Toska åpnet møtet litt over klokka ni. På grunn av Landstariffkonferanse og studietur til Spania var møtet i år noe senere enn vanlig. Han tok opp sosial dumping, innleie fra bemanningsselskap, og rekruttering til bransjen, i tillegg til tariffoppgjøret og det faktum at vi nå har fått en borgerlig regjering som vil gjøre det verre for arbeidsfolk. Blant annet er permitteringsreglene endret slik at arbeidsgiver nå må betale 20 dager før permittering mot 10 tidligere. Dermed er det større fare for oppsigelser fremfor permitteringer.

Da forretningsorden skulle vedtas fikk Sigurd Sævareid ordet og ville endre litt på den fra neste møte, slik at saksnummer skal oppgis når man ber om ordet. Dette var et godt innspill som senere i møtet ble vedtatt oversendt styret for oppfølging.
Heidi Lie og Øyvind Grindheim ble valgt som dirigenter og Arild Grimstad og Øyvind Landsvik ble valgt til protokollunderskrivere.

Orden i økonomien

Dirigentene ga straks ordet til kasserer Remi Unnvik som på en grundig måte gikk gjennom regnskapet for første halvår. Det var litt lavere tariffgebyrinntekter enn ventet. - Det er viktig at bedriftene betaler inn det de skal, sa Remi Unnvik.

Fagforeningen har for øvrig overskudd og god økonomi med totale regnskapsmessige eiendeler på ca 30 millioner. Remi Unnvik sa videre at klubbene må sende inn klubbregnskap før de kan få klubbtilskudd. - Regnskapet viser at det er en del som ikke har gjort det.

Regnskapet var godkjent av revisor og revisjonsutvalg. Det ble åpnet for debatt. Inge Øpstad sa at siden det var overskudd burde det også vært mer aktivitet i fagforeningen. Regnskapet ble tatt til orientering.

Temadebatt om tariffoppgjøret 2014

Representantskapet fikk en gjennomgang av den nylig gjennomførte Landstariffkonferansen. Kjell Sverre Aasheim orienterte om de kravene vi hadde og de resultatene som kom ut av Landstariffkonferansen når det gjelder §4 og PAS, PAO og akkord. Åge Blummnefelt orienterte om forslagene til §§ 5 og 6. Han leste opp innstillingen til paragrafene og forklarte rundt det. Nesten alt vi hadde foreslått kom med i innstillingen fra Landstariffkonferansen. Atle Rasmussen orientere om paragraf 9 og offshore. Han stilte spørsmål ved om vi kanskje sender inn for mange forslag til Landstariffkonferansene og fortalte at man innen offshore faktisk hadde laget et kortere forslag enn innstillingen i forkant.

Av Arne Nesheim

Skips- og oljeutvalget har samarbeidet med Olje- og anleggsutvalget i Rogaland og har derigjennom fått bra gjennomslag for mange av forslagene så langt. Det er ønskelig at Offshoreavtalen og skal gjelde ved klassing på verft, noe som i praksis ofte gjøres. Man ønsker og bedre kompensasjon for brekkskift. Øyvind Landsvik orienterte om forslagene rundt de øvrige paragrafene i LOK. Han fortalte om prosessen i gruppearbeidet og hva som hadde skjedd med de 59 forslagene som var sendt inn. Flere forslag som ikke kom med i første runde ble bestemt gjenreist, for eksempel bastillegg for verneombud, fri ved begravelse for steforeldre, lesedager ved eksamen, opprydding i samboerbegrepet, oppstramming i bortsetting av arbeid, og bedre informasjon ved utleie. Han sa det var lærerikt å være med i slikt gruppearbeid og oppfordret flere til å engasjere seg neste gang. Man får bedre kjennskap til avtaleverket og får mulighet til å påvirke. Ove Toska orienterte om oppgjørsform og prioriteringer. Men før det skrøt han av forarbeidet som fagforeningen hadde gjort med bredt sammensatte grupper. Han hadde imidlertid ønsket seg flere forslag fra klubbene. - Det er helt sikkert ting som diskuteres i den enkelte klubb som kunne vært fremmet til tariffoppgjøret. Landstariffkonferansen var i Bergen og det var nedsatt to grupper som tok seg av det praktiske og kulturinnslag. Han ga skryt til de som hadde jobbet med det.

Pensjon eller paragrafer

- Pensjon kan komme opp som en sak, og kan dermed føre til samordnet oppgjør med hensikt å få til brede og gode pensjonsordninger. Ove Toska fortalte at nestleder i LO, Tor Arne Solbakken var på Landstariffkonferansen og snakket varmt for det. Dermed ble det et dobbeltvedtak på Landstariffkonferansen som åpner for begge muligheter. Blir det pensjon så skal vi kjempe for det sammen. Ove Toska orienterte til slutt om valgene på konferansen.

Mest opptatt av etterutdanning

I debatten som fulgte etter innledningene hadde ti deltakere ordet. Jon Kristian Viken etterlyste interesse for etterutdanning siden det er så få påmeldte på etterutdanningskurset som fagforeningen gjennomfører. Har vi komt bakpå i forhold til vår fanesak som har vært etterutdanning? Han snakket deretter varmt om kompetansetillitsvalgtrollen som nå er på plass i Hovedavtalen.

Gunnar Røssland var imponert over arrangementet som var gjort i forbindelse med Landstariffkonferansen og en godt gjennomført konferanse. Han oppfordret til å ta nye folk med i dette arbeidet fremover. - Trønderne er nå blitt gode på akkord, mens vi har dotte av lasset. Det er store muligheter ved å jobbe akkord. Det er der vi skal hente ut pengene. Inge Øpstad hadde vært med på produktivitetsarbeid med vekslende hell, men mente at det er der man tjener penger. Kanskje styret burde snu enda flere steiner for å få opp bruken av produktivitetsavtalene, sa han. Roger Træen mente det var gjort en god jobb i forkant, og han fortalte at oppfriskningskurset var et kjempebra kurs, og at det gjerne kunne åpnes for også yngre elektrikere. Remi Unnvik sa at det var gjort en god jobb både før og under konferansen. Mange var på talerstolen og var med i debatter der delegatene viste at denne fagforeningen er offensiv. Og underholdningen var veldig bra. Pensjon er veldig viktig og da er samordnet oppgjør rette måten å gjøre det. Og blir det forbundsvist oppgjør har vi og viktige krav der. Og vi har så mange medlemmer at vi burde kunne fylle opp mange etterutdanningskurs. Nå vil også Nelfo bidra til at vi får folk på kursene. Og det skal og kunne tilbys til yngre elektrikere. Fagutdanningsutvalget skal snart sette opp neste kurs. Sigurd Sævareid var bekymret for press på gode rotasjonsordninger, og mente at kursing burde evalueres i etterkant. Åge Blummenfelt sa at det første etterutdanningskurset for elektrikere ble laget og gjennomført i Bergen for tre år siden. Da meldte 55 seg på, men påmeldingen har etter det bare gått nedover og vi har nå måttet utsette to kurs grunnet for lite påmelding. Hva gjør dere som klubbledere med invitasjonen, sendes det videre til medlemmene eller kastes mailen i arkivet, spurte han. Er sikker på at behovet for kurset er der. Rolf Skår mente at vi hadde viste oss godt frem på Landstariffkonferansen, at det var mange interessante diskusjoner, mellom annet om arbeidsmarkedskriminalitet. Han var ellers enig i

Heidi Lie og Øyvind Grindheim ledet møtet. På talerstolen Remi Unnvik. FOTO ARNE NESHEIM

Representantene fulgte interessert med. FOTO ARNE NESHEIM

Atle Rasmussen.

Jon Kristian Viken minnet om nye regler i Hovedavtalen.

Kjell Sverre Aasheim.

Roger Træen.

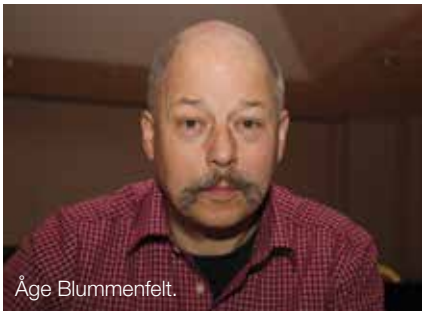
Åge Blummenfelt.

Inge Øpstad.

at vi burde tilby etterutdanningskurset også til yngre elektrikere. Og kurset er ikke dyrt sa han.

Ove Toska sa seg enig med Jon Kristian Viken og etterlyste større engasjement i etterutdanningsspørsmålet. Vi har gjort mange små skritt, men er ikke kommet i mål. På julemiddagen med Nelfo ble spørsmålet tatt opp og de ønsker jo at kurset skal kjøres. De vil og hjelpe til, og spørsmålet må tas opp i opplæringsutvalget. Han var og glad for at flere vil arbeide produktivitet. - Og er det ønske om akkordkurs, så kan vi kjøre det, sa han

Atle Rasmussen sa at det skal kjøres en akkordkampanje i perioden som og skal innbefatte PAO og PAS. Temadebatten ble tatt til orientering

Mer penger til klubbene og medlemmene

Remi Unnvik foreslo overfor representantskapet på vegne av styret at potten for ekstra klubbtilskudd økes fra 150 000 til 200 000.

Styret foreslo også at satsen for juridisk hjelp burde oppjusteres til 875, siden det i realiteten er det som betales. Saken ble fremlagt av Ove Toska. - Gjennom mange år har fagforeningen hatt en avtale om juridisk veiledning med advokat Jan H. Rasmussen ved advokatkontoret Advokatpartner i Bergen. Det enkelte medlem kan få en time der til juridisk rådgiving. Dette er regulert i egne vedtekter for juridisk hjelp, og satsen i vedtektene har stått stille en stund selv om satsen i praksis har blitt justert.

Det ble åpnet for debatt og følgende hadde ordet: Sigurd Sævareid, Øyvind Landsvik, og Arne Nesheim. Sigurd Sævareid mente at de klubbene som søker om ekstra klubbtilskudd også må kunne vise til god aktivitet. Øyvind Landsvik mente at styret for ettertiden burde få fullmakt til å justere satsen for juridisk hjelp, og la frem forslag på det. - Årsmøtet bør ikke trenge å behandle det, sa han. Arne Nesheim la frem forslag at man burde kunne ta vekk ordet avdeling når vedtektene allikevel skulle justeres. I avstemningen fikk Øyvind Landsvik knapt flertall for sitt forslag, neppe fordi representantskapet var i mot det, men heller fordi man måtte stemme aktivt for forslaget hans. Forslaget til Arne Nesheim om å rette opp i teksten ble derimot enstemmig vedtatt siden dirigenten styrte avstemningen motsatt. Midt inne i det hele hadde Sigurd Sævareid ordet til forretningsorden.

Forslag om øking av ekstra klubbtilskudd og forslag om øking av satsen for juridisk rådgiving var dermed bestemt.

FOTO PÅ DENNE SIDEN: ROLF SKÅR

Vervepremie

Atle Rasmussen orienterte og viste statistikk over medlemsutviklingen. Han minnet om Hovedavtalens bestemmelser om at nyansatte skal presenteres for de tillitsvalgte, om introduksjonsmøter og om lister over alle ansatte innen området. Han oppfordret alle tillitsvalgte til å bli mer aktive i å verve nye medlemmer samt gi beskjed ved endringer. Målet er å bli 3000 medlemmer neste år. Det er kun organisert 72 av de over 200 lærlingene som er tatt inn i høst. Han oppfordret alle til etter møtet å ta kontakt med lærlingene og informere og søke å organisere de.

Så gikk man over på trekning av tre vervepremier hver på kroner 8000.- i reisegavekort for de som har vervet i perioden 1.10.2012 til 30.09.2013. Det var 224 lodd i trekningen. Atle Rasmussen gikk rundt i salen og representanter trakk lodd. Vinnere ble Trond Karlsen, Kolbjørn Lygre, og Steinar Barane

Kvalifikasjonsforskrift og forsikringer

Åge Blummenfelt orienterte om Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr. Dette er den nye forskriften som har erstattet FKE og gjelder fra 1. juli 2013. Praktiseringen av den vil nå avgjøre om den er god eller dårlig.

Remi Unnvik orienterte om forsikringsordningene i forbundet etter at det nå er vedtatt å øke reiseforsikringen til topp reise, samt starte med utbetaling fra uføreforsikringen fra den 13 måned man er syk.

Det ble åpnet for debatt, men etter en lang dag var det ikke noen som ønsket å si noe mer, og saken ble deretter tatt til orientering.

Leder Ove Toska takket så for møtet og ønsket vel hjem. Møtet var hevet klokken14.30

Av Åge Blummenfelt

FEK ENDELIG PÅ PLASS

For oss i Elektroarbeidernes Fagforening har kampen for faget alltid stått meget sentralt. Det er mer enn 100 år siden fagforeningen sendte det første brevet til myndighetene der det ble krevd at det måtte være visse kvalifikasjoner som lå til grunn for å kunne jobbe som elektriker.

Det har vært flere ganger de siste 25 årene at Fagforening og forbund har vært i kamp for å holde på kvalifikasjonskravene for å bli elektriker. Siste gang var 4. november 2010 da gikk til politisk streik. Det var et skikkelig Vestlandsvær den dagen, men vi hadde allikevel kraftfulle markeringer flere plasser i våre 2 fylker. Vi stilte 5 hovedkrav til den nye forskriften, ikke alle kravene er på plass, men det er viktige krav som er på plass.

DEN NYE FORSKRIFTEN HETER :

Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr. Forskriften kalles for FEK.
Når den nye forskriften er på plass er det nødvendig at vi tar opp praktiseringen på den enkelte bedrift.

DE VIKTIGSTE FORHOLDENE ER SOM FØLGER:

- Den som har det faglige ansvaret skal være ansatt i full stilling innenfor bedriftens normale arbeidstid.
- Den faglige ansvarlige kan kun være ansvarlig for en avdeling i et selskap.
- Faglig ansvarlig kan ikke være ansatt i et annet selskap og samtidig være faglig ansvarlig.
- Bedriftene har plikt til å rette feil som er påpekt av tilsynet. Feilrettingen skal prioriteres foran annet arbeid.
- Forskriften stiller klare krav til elektrofagarbeider og dermed bruk av kvalifisert personell ved arbeid på elektriske anlegg og på elektrisk utstyr. Personell som skal være ansatt og del av et kompetent fagmiljø i virksomheten

I § 5 HETER DET :

Foretak som utfører arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr, skal bare benytte kvalifisert personell. Med kvalifisert personell menes personer som oppfyller kravene i § 6 til § 10 og som er oppdatert på den faglige utviklingen.

I §6 HETER DET

Den som bygger og vedlikeholder elektriske anlegg, skal ha fagbrev innenfor elektrofag som er relevant for de aktuelle arbeidsoppgavene.

Den nye forskriften er vedtatt. Nå er det opp til oss å praktisere den.

Jubileum
Merkefest 2013 i Bergen

Merkemenn 2013 Bergen

Tradisjonen tro ble det også denne høsten gjennomført merkefester i regi av Elektroarbeidernes Fagforening, for å hedre medlemmer som har vært med lenge. I Bergen ble arrangementet gjennomført fredag den 15. november.

På Stord ble festen arrangert den 29. november, så reportasje derfra kommer i neste nummer.

Vi tar denne gangen med bilder fra markeringen i Bergen. Som vanlig ble den gjennomført i fagforeningens lokaler i Kalfarvei 71. Det ble servert julemat og kaker med tilhørende drikke. Av totalt 29 merkemenn var syv av dem med på festen.
I tillegg deltok styremedlemmer og organisasjonssekretærer.

Jan Henrik Larsen som er forbundssekretær i EL&IT Forbundet kom over fjellet fra Oslo for å dele ut merkene sammen med fagforeningens leder Ove Toska.

Her er bilde av jubilantene som var til stede på markeringen i Bergen, sammen med de som stod for utdelingen. Fra venstre: Fagforeningens leder Ove Toska, Bjørn Gunnar Eriksson (40), bak han forbundssekretær Jan Henrik Larsen, Ketil Helland (25), Gunnar Solberg (40), Harald Kjeilegavlen (40), Severin Bjelland (25), Rolf Selvik (50) og Stig Kvalvåg (25).

Jan Henrik Larsen holdt hilsningstale fra forbundet.

25 års medlemskap i EL&IT Forbundet = Nål fra forbundet.

40 års medlemskap i LO = Nål og diplom fra LO.

50 års medlemskap i LO = Statuen Tenkeren fra fagforeningen.

60 års medlemskap i LO = Blomsterbukett fra fagforeningen.

Rolf Selvik mottok Tenkeren for 50 års medlemskap.

Bjørn Eriksson fikk diplom og merke for 40 års medlemskap.

Av Atle Rasmussen

VERVING - *MEDLEMSUTVIKLING*

Fagforeningen fortsetter å ha en positiv medlemsutvikling, noe som vi har hatt de siste 2 årene. Vi var 2 934 medlemmer pr 1. oktober. Dette tilsier at vi er svært nær ved å nå det langsiktige målet om å bli 3 000 organiserte i elektrobransjen i Hordaland og Sogn og Fjordane.

I sommer lå det an til at vi kunne nå dette målet allerede ved årets slutt i og med at det er ansatt over 200 lærlinger i bedriftene i løpet av sommeren og høsten. Dessverre har vi ikke vært gode nok totalt sett i organisasjonen til å verve lærlingene i år, noen tillitsvalgte har vervet så godt som alle i egen bedrift, mens andre ikke har vervet noen. Det er viktig at lærlingene som begynner i bedriften tas i mot på en god måte, spesielt siden det som oftest er deres første møte med arbeidslivet på heltid, noe som også betyr at de må involveres i klubben og Fagforeningens virke. Det er bare tillitsvalgte og Fagforeningen som kan hjelpe lærlingene når de får utfordringer i forhold til lønns- og arbeidsvilkår.

Et av fokusområdene til Fagforeningens de siste par årene har vært å redusere frafallet av medlemmer. I det siste har en sett en utvikling der mange som endrer sin status ikke tar kontakt. Dette gjelder i all hovedsak medlemmer som går i militæret, tar utdanning eller skifter jobb. Når en går i militæret har en fritak for kontingent og forsikring, men beholder forsikringene. Tar en utdanning betaler en for forsikringene, men har fritak for kontingent. Mange av de som tar utdanning vil også kunne ha rettigheter til stipend, bl.a. i LO Utdanningsfond. Jeg vil oppfordre alle til å ta kontakt med fagforeningen eller tillitsvalgt om en har endring i sin status, enten ved jobbskifte, avtjening av militær tjenesten, permisjon fra bedriften, tar videre utdanning etc. Dette for å gjøre oss i stand til å ivareta dine rettigheter som medlem.

Så langt i 2013 er det opprettet tariffavtale med følgende bedrifter: Hus Elektro AS, Agility Operation AS Avd. Bergen, Electro Automation Austevoll AS, Fokus Infranett, Oneco Technologies AS Avd. Bergen, Petrocrafters AS, Adima Energy AS og Orange Offshore AS.

Med en felles innsats i tiden fremover av alle medlemmer, tillitsvalgte og Fagforeningen vil vi sammen nå målet om 3 000 medlemmer i løpet av 2014. Jeg vil minne om vervepremiene, spesielt vervepremieringen i Fagforeningen. Den er slik at alle som verver et medlem får 1 lodd i trekningen av 3 stykk reisegavekort à 8 000,- kroner, verver en 2 medlemmer får en 2 lodd osv. Trekningen foregår på Halvårsmøte på høsten.

Positiv medlemstilstrømming.

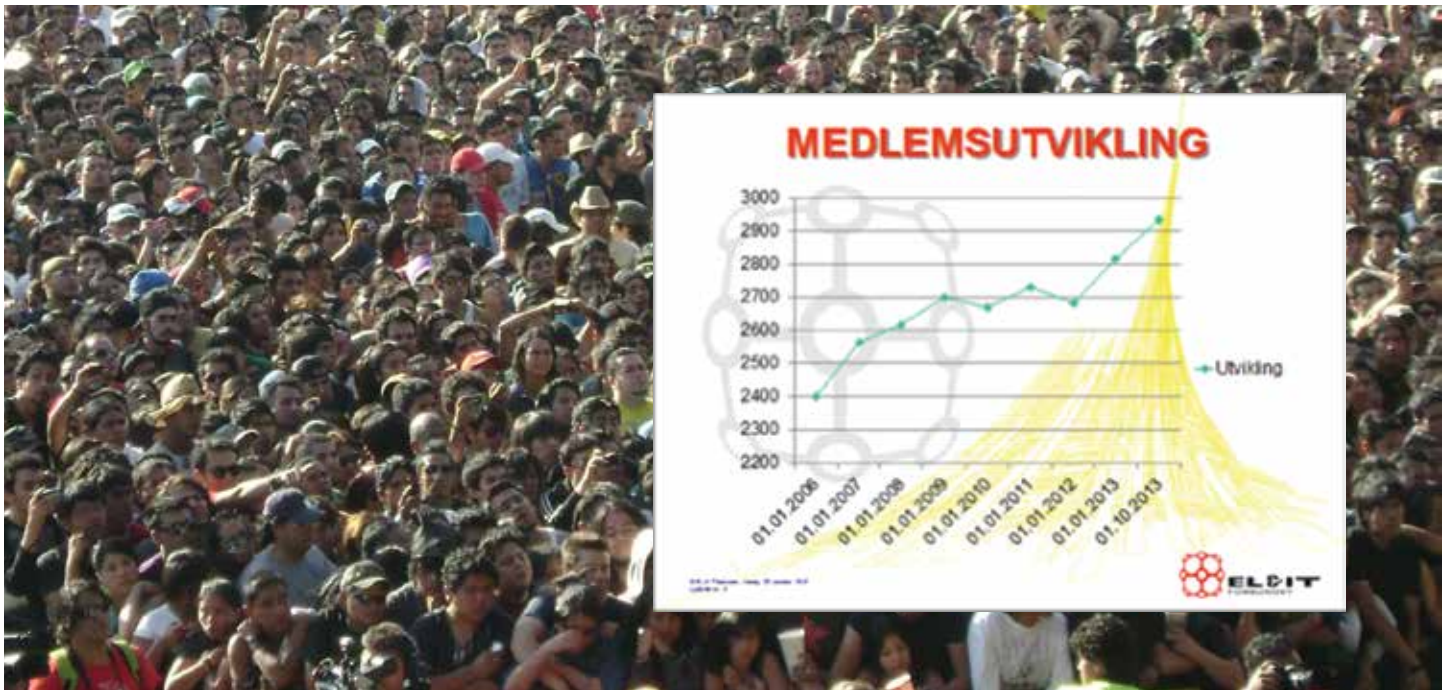

Bygget med sosial dumping

Av Åge Blummenfeltx

FOTO ARNE NESHEIM

Lørdag den 17. august åpnet Hardangerbroen. Verdens 3. lengste hengebro. Pris med tilførselsveier 2,3 milliarder kroner. Et arbeid som har pågått gjennom mange år fikk sin avslutning da daværende kommunalminister Liv Signe Navarsete klippet snoren.
Det kom folk fra hele indre Hardanger for å delta i feiringen. Blant de mange tusen feststemte Hardingene stod 6 medlemmer av Elektroarbeidernes Fagforening med fagforeningsfanen samt et banner hvor det stod ***bygget med sosial dumping***.

Dessverre er det blitt avdekket stor grad av sosial dumping under arbeidet på broen. Elektroarbeidene som ble utført av den danske bedriften KB Electrotech hadde en kontraktsverdi på over 60 millioner kroner.

Fagforeningen var på broen første gang i desember 2011. Vi fikk snakket med prosjektledelsen, men elektroarbeidene var da ikke kommet i gang. Neste gang vi var på Hardangerbroen var høsten 2012.

Vi meldte vår ankomst i god tid i forveien. På grunn av oppståtte problemer fikk vi ikke snakket med prosjektet, men ble henvist til brakkene der de polske elektrikerne spiste mat. Vi trodde vi skulle besøke danske elektrikere og ble overrasket over at det kun var polske. Vi gikk ned til spisebrakken for å prate med de polske elektrikerne til lunsj, men ble nektet av en representant fra KB å komme inn i brakken, da det var KB sin eiendom. Vi oppdaget at flere biler som var på vei for å spise stoppet og snudde igjen. Vi bestemte oss blåse i KB sin mann og gikk inn i brakken allikevel. Vi fikk delt ut litt materiell, men fikk liten respons fra de polske elektrikerne. Vi var svært usikker på om vi ble forstått.

Vår konklusjon var enkel. Når vi blir nektet adgang til et anlegg er det desto større grunn til å komme på besøk igjen. Vi bestemte oss derfor å hente tolken vår Ellisiv fra Warszawa og reiste på uanmeldt besøk. Den samme dansken satt der som en "fangevokter" og fulgte med, men da gikk all samtale på polsk. Det var en lite snakkesalig gjeng med polske elektrikere som var der, men vi fikk en slags forståelse av at de hadde ordentlig lønn. Vi hadde allikevel en nagende følelse for at noe var feil. Etter vårt besøk tok KB ved MHS manager Robert Hansen å ta kontakt med oss. Vi hadde mange runder med telefoner og mailutveksling i januar og februar. Vi oppdaget at KB hadde et helt annet syn enn oss på hvordan Landsoverenskomsten skal leses og forstås.
På dette tidspunktet tok Statens Vegvesen fatt i saken og ba KB dokumentere lønns og arbeidsforhold. Det finnes en omfattende dokumentasjon som viser at det har vært betalt langt under vår tariff. Lønn helt ned i 55 kroner timen, ingen diett, reisekostnader innberegnet i lønnen, ulovlig overtid. Listen er lang. Forholdene var så graverende at statens Vegvesen holdt igjen 3,4 millioner kroner av kontraktssummen. Penger som SVV mener KB har tjent på sosial dumping. I skrivende stund holder SVV fremdeles pengene igjen. KB som har et dusin jobber i Norge er i ferd med å gå konkurs, mens fagforeningen leter etter de polske elektrikerne slik at de kan få sin rettferdige lønn.
Broen er flott. Alle som har vært med å bygge den fortjener ordentlig lønn.

Vi har gjennomgått dokumentasjon fra anlegget og har avdekket en rekke forhold som bryter med flere lover.

- Lov om offentlige innkjøp
- AML om likebehandlingsprinsippet.
- Det er også forhold som bryter med god skikk for tildeling av anbud.
- Lov om tilsyn med elektriske anlegg

Lønns og arbeidsforhold

- KB Elektrotech betaler forskjellig lønn til danske og polske elektrikere.
- Lønn betales til polske er langt under tariff.
- KB betaler 190 kr dagen i diett.
- BIC som var innleid til KB betaler ikke diett.
- Ingen av bedriftene betaler utenbystillegg.
- Diett og reise blir gjort som en del av lønnen og kommer ikke i tilegg til lønn.

Av Kjell Sverre Aasheim

EXIT
KB Electrotech?

«E6 entreprenør har stoppet arbeidet. Betalinger til leverandørene har også stoppet. Det danske firmaet KB Electrotech har levert inn rekonstruksjonsbegæring» til retten i Horsens. De har innført betalingsstopp til leverandørene, og alt arbeid på selskapets byggeplasser er innstilt inntil videre. Vi jobber med å få oversikt over hvilke konsekvenser dette får for prosjektet, sier prosjektleder Harald Inge Johnsen i Statens vegvesen»

Dette stod å lesa på AT.no 11.oktober. Dette firmaet er det same som fagforeninga har stifta bekjentskap med gjennom kontrakten dei hadde på Hardangerbrua. Det var der me avdekka betaling heilt ned i 55 kroner timen, og Arbeidstilsynet fann grove brot på Arbeidsmiljølova gjennom at det vart jobba altfor mange timar.

Brua vart opna med fest for heile Hardanger laurdag 17. august av samferdsleministeren. Fagforeninga var også tilstades, med ein stor plakat med påskrifta «Bygget med sosial dumping». Dette var tydelegvis noko som var ubehageleg for dei som hadde stelt i stand til fest, og dei oppmoda oss difor om å gå. Me valgte å ikkje følgja oppmodinga deira.

Den tida me stod der med plakaten var det fleire som kom bort til oss og gav uttrykk for at dei støtta oss, og viktigheten av at ein tok tak i problemet med sosial dumping. Sosial dumping er eit problem me ser berre aukar og aukar innanfor bransjen vår. Gjennom samarbeidet vårt med Dansk Elforbund har me fått tilsendt kontraktar som KB Electrotech har på 11 prosjekt spreidd over heile Noreg. Verdien på desse kontraktane er ikkje ubetydeleg, 280 millon kroner!! I tillegg til desse prosjekta er det også 6 andre prosjekt dei har fått tildelt av Statens vegvesen. Omfanget er enormt! Etter dei avsløringane med gjorde på Hardangerbrua er det liten grunn til å tru at det står mykje betre til med lønns- og arbeidsvilkåra på dei andre prosjekta dei har fått tildelt.

«Rekonstruksjonsbegæring» i Danmark er tilsvarande gjeldsforhandlingar her hos oss i Norge. Statens vegvesen har slik situasjonen har blitt gått til oppseiing av alle kontraktane dei har med KB Electrotech. Det er bra. Det må også seiast at prosjektleiinga på Hardangerbrua gjort det dei har kunna for å hjelpa oss med ordna opp i dei forholda som vart avdekka der. Blant anna har dei halde tilbake om lag 3,5 mill kroner av betalinga til KB.
Statens vegvesen må no ut og finna andre som kan gjennomføra prosjekta for dei. Me håpar jo då sjølvsagt at arbeidet denne gongen tilfell norske seriøse bedriftar med skikkelege forhold.

Konsekvensen i første omgong for prosjekta som KB Electrotech hadde er openbart at dette vil medføra forseinkingar og auka kostnadar for dei vegprosjekta som vert råka. Dette vil sjølvsagt gå ut over oss som forbrukarar og skattebetalarar. Dette visar igjen at Statens vegvesen er nøydde til å velja ein anna strategi enn kun å sjå på pris når dei tildelar kontraktar. I tillegg må TELFO etterkvart krevja at deira medlemsbedrifter skal følgja tariffavtalen vår, og ikkje byggoverenskomsten til Fellesforbundet. Tvisteprotokollen fagforeninga vår har sendt inn på dette forholdet burde for lengst vore avklara.

Det kan sjå ut for at KB Electrotech er ute for denne gongen, men historien visar at me har ingen garanti for at dei ikkje kjem tilbake igjen, eller at det er andre som kjem med liknande hensikter.

Hardangerbrua

1.

OSEBERG B DRILLING UPGRADE TESTMODUS

OBDUP prosjektet har vokst fra 2,5 Mrd Kr til ca 4 Mrd underveis og blitt større og mer tidkrevende, slik det gjerne blir når nytt utstyr skal kobles opp mot gammelt eksisterende. Blant annet har det elektriske anlegget fått såpass stor oppgradering, at det måtte lages 2 ekstra tavlerom underveis og slikt tar både tid og penger. Litt tekniske utfordringer ble oppdaget også underveis, og når man taper tid på shutling og tåke, og et floatel som har frakoblet gangvei pga. været litt for ofte, blir det en del tapte arbeidstimer. Men nå er det testing og ferdiggjøring som gjelder, også kalt commissioning, og ny måldato er slutten av mars 2014. Da kan operatør for boring, KCA Deutag starte testboring med det nye utstyret.

Bilde 1) Viser en rød Rough Neck i forgrunnen og den brukes til å skru av og på Borestrenger. Bakenfor er Drillers Cabin og her blir det meste i boring styrt fra. Folk fra leverandør er i sving der, med å teste ut de ca 10 000 signaler som går inn der.

Bilde 2) Catwalk, her heises borestreng, ytterrør ol. oppi og så blir den kjørt fra Drillers Cabin og frakter det til Drill Floor gjennom døren til venstre. Borestreng og rør osv. blir lagret på Pipe Dekk til de skal brukes, men nå er det conteinere som dominerer der. I bakgrunnen sees flammetårn til Oseberg A og Oseberg D bakerst.

Bilde 3) Viser en brun borestreng som går helt til Fingerboard 35 meter over Drill Floor. De gule tanganordningene under er Racking Armer som griper og frakter borestrengen ut av Fingerboard og på plass under Top Drive. Og dette blir kjørt fra Drillers Cabin, som følger med på skjermer fra sine kameraer i boretårnet.

Bilde 4) Her er øverste del av Top Driven. Øystein Reksten og KCA Riggmekaniker Kjetil (delvis skjult) i sving med kobling av hydraulikkslanger. Da må det talje til for det er tunge og kraftige saker.

Bilde 5) Trond Karlsen i rødt og Roald Knarvik i blått holder på med Loop Testing på Top Drive. Denne gule kjempen er den de borer med og som gjør at de kan

10) Oversikt bilde Top Drive med en rød Stabbing Basket. Denne basket blir brukt når ting og tang må gjøres med Top Driven og det ikkje er stillas rundt den.

2.

3.

4.

5.

7-

8.

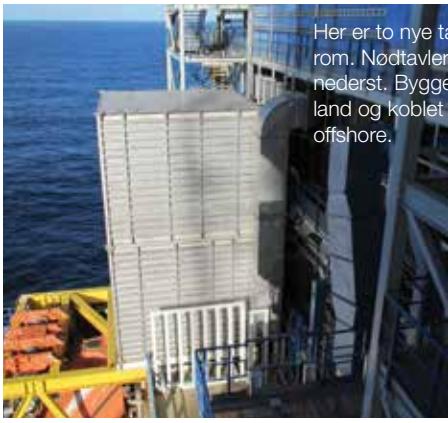

Her er to nye ta
rom. Nødtavler
nederst. Bygge
land og koblet
offshore.

Fridtjof Heimark hjelper til med testing på et felt i nødtavlerom

Tekst Fridtjof Heimark
Foto: Chris Mumford

retningsbore i den retning som er ønskelig. Med sine 10 meter høyde og 40 tonn ruver den godt på Drill Floor, hvor det er så mye og stort utstyr at vi ikkje får det med på et bilde. Den har vært i land siden 2010 og får nå en solid overhaling under oppkobling av slanger og kabler. I bakgrunnen sees radarparet Christer Landro og Kristoffer Førde i sving med Loop Testing, på enten Racking Armer eller Catwalk.

Bilde 6) Dette er Drawwork, plassert utenfor boretårn og 15 meter over Drill Floor og blir selvfølgelig styrt fra Drillers Cabin. Den heiser Top Drive opp og ned og da trengs det krefter for å baske med 40 tonn. Bilde 4 viser skinnegangen Top Driven beveger seg opp og ned langs.

Bilde 7) Her er 3 Mud Pumper, hver på 49 tonn og de har vært klar en stund. Men det er en del rør og ventil arbeid igjen før de er ferdig oppkoblet mot blant annet Drill Floor og Top Drive. Minst en gang i mnd. blir smøreoljepumper kjørt og motoren tørnet. Her sees Fridtjof Heimark i sving med å tørne på Mudpumpe C. Mud (boreslam på norsk) er viktig for boreprosessen med smørning, vaske vekk partikler og som en del av sikkerhetsbarriere mot blow out fra olje/gass brønnen dypt nedi hav bunnen.

Undervurder ikke **valgresultatet**

Den 18. oktober samlet 37 deltagere derav 29 representanter seg på Bergen Kongressenter til Halvårsmøte i EL & IT Forbundet Distrikt Hordaland, Sogn og Fjordane. I tillegg til den ordinære dagsorden hadde møtet fokus på den politiske hverdagen og hvordan man skal kunne lykkes med å få en politikk til fordel for fagbevegelsen.

Leder i distrikt Hordaland, Sogn og Fjordane, Ove Toska åpnet møte med å fortelle litt om valgresultatet og veien videre. Møtet ble konstituert. Morten Bildøy og Rolf Skår ble valgt som møteledere. Arne Nesheim ble valgt til å skrive protokollen. Øyvind Landsvik og Stein Erik Olsen ble valgt til å signere møteprotokollen.

Under møtet var temadebatten det mest tidkrevende på dagsorden. Jan Davidsen, leder i Fagforbundet. Steinar Krogstad fra bygg og anleggsdelen i Fellesforbundet og Jan Olav Andersen, leder i Forhandlingsavdelingen i EL&IT Forbundet var invitert som innledere.

Hvordan gjenreise venstresiden i norsk politikk og arbeidsliv?

Alle tre innlederne var enig i at venstresiden ikke hadde vært flinke nok til å synliggjøre forskjellene mellom det rød-grønne og det borgerlige alternativet.

Fagbevegelsen som drivkraft.

I dag er det vi i fagbevegelsen som er den eneste kraften som er i stand til å forme en ny politikk som våre politiske venner deretter må støtte. På grunn av tidligere politiske valg har vi det godt i Norge, sammenlignet med andre land, sier Jan Davidsen. Folk tror visst at alle kan skape 180 000 arbeidsplasser og et godt arbeidsliv. Men slik vil det ikke gå, og de svake vil måtte betale prisen.

Steinar Krogstad var ikke overrasket over valgresultatet men velger å ikke overdramatisere det. Han mener at vi har fått en høyrebølge som er svak i forhold til den som kom på 80 tallet da Willoch styrte landet. Han pekte på at et regjeringsskifte har trumfet alle saker i dette valget. Stort sett har alle andre dagsaktuelle temaer havnet i skyggen for ønsket om et regjeringsskifte. Steinar sier at medlemmene har stemt ut fra kortsiktige egeninteresser. Han tenker her på enkeltsaker, f. eks at man ønsker seg lavere skatt. Mer fritid har skapt sterkere forbrukerinteresser. Mange stemmer ut fra kortsiktige egeninteresser, og samtidig forventer de at fagbevegelsen skal kunne ordne opp i det som skjer i arbeidslivet. Solidaritet som fagbevegelsen bygger på er basert på mer langsiktig egeninteresse.

Jan Olav Andersen mener at valgresultatet gjenspeiler et sug etter fornying. Høyresiden har vært flink til å drive valgkamp, noe de har lært i Sverige. Resultatet er mangel på tillit til venstresiden heller enn stor tillit til høyresiden. Venstresiden har problemer også i flere andre land, sier Jan Olav, før han viser til at fagbevegelsen i Spania er desillusjonert over den politiske venstresiden som lener seg for mye til EU. Samtidig har ytterste høyre styrket seg. I Norge er det er fagbevegelsen som må holde det rødgrønne prosjektet åpent. Jan Olav mener at det i dag ikke er mulig for et parti å vinne et valg alene. Venstresiden trenger mer enn ett parti for å kunne komme tilbake til makten.

Undervurder ikke valgresultatet.

Det er samtidig viktig å ikke undervurdere partiene som vant valget. Det kommer til å bli Høyre og FRP-politikk. Arbeidslivet som er det viktigste stedet for omfordeling av makt i samfunnet vil bli angrepet. Styrkeforholdet mellom partene i arbeidslivet er avgjørende for samfunnsutviklingen. Det vil nok komme angrep som vil føre til større forskjeller i samfunnet. De viktigste kampene vi må ta angår arbeidslivet, men vi må velge våre kamper. Det må være saker som mobiliserer medlemmene i fagbevegelsen. Mye står på spill. Vi må trolig også stå sammen med ande grupper, for eksempel med bøndene som nå kommer

Fra venstre Steinar Krogstad, Jan Olav Andersen, Jan Davidsen. FOTO ARNE NESHEIM

Tekst Rolf Skår

Svein Davidsen forteller om alle som daglig blir kastet på gatene i Barcelona. FOTO ØYVIND LANDSVIK

til å bli angrepet. Og det er fullt mulig å vinne, sier Jan Olav..

Jan Davidsen kunne fortelle at medlemmene i offentlig sektor vil merke spesielt godt regjeringsskiftet. Det vil igjen vise seg på fellesøkonomien og føre til større forskjeller i samfunnet. Skolen har blitt splittet i ulike grupperinger, og fellesskolen vil stå for fall. Sykehustjenester må du enten vente lenge på eller betale selv. Fellesskapets ressurser vil bli solgt ut, foreksempel Statkraft. Det blir økt sentralisering og markedets premisser vil bli rådende, sier Jan

Tiden vi lever i

Steinar sier at grunnlaget for sosialdemokratiet etter krigen var forankret i at vi forstod virkeligheten vi levde i samtidig som man beskrev en virkelighet som velgerne forstod og velgerne hadde tro på.
De som har mest behov for å være organisert er dessverre ikke det. Og ser vi mot Tyskland vinner Merkel på å få flertall blant den ¾ velberga del av befolkningen. Holder det samme på å skje i Norge også? Hva er kunnskapsarbeidsplasser, enkelte plasser eller der kunnskap er veldig viktig? Hvor mange føler seg hjemme i kunnskapssamfunnet vi hører så mye snakk om? Vi må ønske at alle skal ha kunnskap og bruke det i arbeidslivet. Vi må også kunne sette ord på en virkelighetsbeskrivelse slik at det kan diskuteres på brakka. Solidaransvar blir ikke diskutert på brakka, heller ikke i kantina hos juristene. Kanskje vi heller burde diskutere faglige kunnskaper og språkopplæring. Vi vinner ikke valgkampen uten å vinne brakka, sier Steinar.

Utfordringene fremover

Jan Davidsen var innom klimautfordringene vi står ovenfor og viste til at vi bare i 2009 har hatt nedgang i Co2 utslippene våres. Han sier at hver sjette menneske på jorden mangler mat, det vil føre til stor folkeforflyttning og sosial uro rundt i verden som igjen kan føre til kriger. Dette er blodig alvor, sier Jan. Det er fagbevegelsen som må legge premissene for å snu dette om ikke historien skal gjenta seg.
Vi må få opp igjen industrivirksomheten i Norge, lykkes vi ikke legger vi all makt i finansdepartementets hender. Vi må derfor bygge videre på næringspolitikken som er skapt over lang tid. Vi må utvikle næringspolitikk basert på våre erfaringer og våre naturressurser for og skape en grønn og fremtidsrettet næringspolitikk. Vi må søke økt faglig makt med et sterkt LO som har gode politiske allianser.

Organisere og næringspolitikk

Jan Davidsen understreker at vi aldri må glemme på å organisere ALLE på våre arbeidsplasser. Det blir behov for sterkere allianser. Vi må også ha kontroll på konkurrerende tariffavtaler slik at arbeidsgiverne ikke får splittet oss, forteller Jan.
Etter alle innledningene ble det en god debatt der både representanter og gjester deltok. Svein Davidsen, Ove Toska, Arne Jæger(gjest), Rolf Skår, Arild Horsevik og Morten Bildøy tok ordet i debatten.

Etter debatten la Tore Haugland frem foreløpig regnskap. Det kom ingen spørsmål og regnskapet ble tatt til orientering.
Til slutt orienterte Ove Toska om sakene distriktet arbeider med. Møtet ble hevet og Ove ønsket alle vel hjem.

Halvårsmøtet lytter til innlederne. FOTO ØYVIND LANDSVIK

Ellisiv Rognlien, som er forbundssekretær i EL&IT Forbundet skrev denne kronikken i Dagsavisen 1. oktober 2013. Med tillatelse fra henne gjengir vi kronikken i Montørforum.

Velferdsbombe?

Det er blitt populært i Norge å snakke om at forskjellige grupper ikke «lønner seg» i samfunnet. Nå seinest østeuropeiske arbeidsinnvandrere.

FAFO framla 17.09.13 rapporten «Innvandrerne som skulle klare seg selv» - om EØS-arbeidsinnvandringen til Norge. Rapporten er blitt presentert på en måte i mediene som ikke står i forhold til innholdet. Til tross for at rapporten slår fast at «så langt er det liten tvil om at den store arbeidsinnvandringen har vært svær lønnsom sett fra statens perspektiv», er det overskrifter som«Arbeidere fra Øst-Europa er en velferdsbombe» som er blitt slått opp som del av en skremselspropaganda både om innvandring og velferdsbudsjettene.

«Velferdsregnskap» som vi ofte får presentert i mediene ser bort fra den verdiskapingen som ikke kan måles i inn- og utbetalinger fra statskassa. Det er tendensiøst å kalle arbeidere fra Øst-Europa (eller andre land) en velferdsbombe når vi vet at de bidrar med blod og svette for å bygge opp vår velferd - de bygger våre skoler, sykehus, hoteller, skip og oljeplattformer som uten dem ikke ville bli bygd. De pleier gamle og syke, rengjør hus og passer barn. Dette er verdier som har betydning for økonomien som helhet. Når de har gjort sin innsats og kanskje mister jobben eller blir syke, framstilles det som et problem at de har rettigheter til å få offentlige ytelser.

FAFOs rapport slår fast at «arbeidsinnvandrerne gjennomgående har svært mye lavere inntekter enn det som ellers er vanlig i Norge» (s. 29), samtidig som mottaket av offentlige ytelser i 2009 (under finanskrisen) var noe høyere i gjennomsnitt for innvandrere fra «de nye» EU-landene enn for befolkningen uten innvandrerbakgrunn i samme aldersgruppe. De lavere inntektene kan forklares med at arbeidsinnvandrere havner i de lavest lønte jobbene, men også at de får lavere timelønn enn norske kolleger har i samme bransje. Mange får ikke overtidsbetaling til tross for lange dager og har usikre jobber der veien til ledighet er kort. Et resultat av midlertidige stillinger og/eller løsarbeid i bemanningsbransjen med mange perioder uten oppdrag og lønn.

Det drives altså rovdrift på arbeidsinnvandrerne, og det er noen som henter ut ekstra profitter på denne praksisen. Det som burde vært arbeidsgivers ansvar når det gjelder lønns- og arbeidsforhold og oppsigelsesvern, blir skjøvet over til offentlige budsjetter, der inntektstapet til den enkelte bare delvis kompenseres. Rovdriften skal forsterkes med den nye regjeringen. Planen til NHO, Trine Skei Grande og Erna Solberg er å åpne for flere midlertidige ansettelser og gjøre det mulig med 13 timers arbeidsdager uten overtidsbetaling.

Så flott at vi har politikere som er modige nok til å gamble med arbeideres liv og helse (og med velferdsbudsjettene)! Det er de gruppene som står svakest på arbeidsmarkedet som vil la seg presse til å «inngå avtale» med arbeidsgiver om 13 timers dager. NHO-sjefene og høyresidepolitikerne forstår sikkert hvordan det er å jobbe 13 timer dagen på en byggeplass, tillagt ubetalt spisepause og reise, slik at jobben krever minst 15 timer daglig. Etterpå snakker de om «manglende integrering» og at «de må lære seg norsk».

I Polen har nettopp 200.000 fagorganiserte demonstrert i gatene mot en lov som innfører «fleksibel», gjennomsnittsberegnet arbeidstid opp til 12 timer dagen. Skal rike Norge, med et BNP per innbygger som er nesten tre ganger så høyt som Polens gjennomføre en lov som er mer arbeiderfiendtlig enn den fagbevegelsen kjemper mot i Polen? Norge har et BNP pr. hode som ligger 95 prosent over gjennomsnittet i EU og nesten 75 prosent over OECD-gjennomsnittet (prisjustert). Samtidig ligger vi bare på 21. plass i OECD når det gjelder offentlig utgifter som andel av BNP (OECD-tall, 2010). Av oljefondet bruker vi ikke engang det handlingsregelen tillater - i år blir 28 milliarder stående ubrukt (Berlingske Tidende, 10.09.13).
Fra 2000 til 2012 har antall milliardærer firedoblet seg i Norge. Er det lønnsomt for samfunnet med så stor opphoping av penger på private hender som nå attpåtil skal betale enda mindre formuesskatt? Dette spørsmålet stilles sjelden.

Det er en myte at økt innvandring fører til økt arbeidsledighet. Økonomien virker ikke slik at det finnes et gitt antall jobber som man deler på et visst antall innbyggere. Menneskelige behov genererer økonomisk aktivitet, menneskelig arbeid skaper verdier.

FAFO-rapporten peker ganske riktig på at EØS-innvandrerne har en utsatt posisjon på arbeidsmarkedet, at de er de første til å miste jobben når krisetendenser slår inn, og at de derfor er potensielt større mottakere av diverse velferdsytelser. Men kjernen i problemet er jo at systemet med jevne mellomrom havner i kriser og støter ut folk av arbeidslivet. De som rammes først kan være fra ulike grupper, men det er ikke ofrene som er årsaken til krisa.

Hvis man kan snakke om en «velferdsbombe», så utgjøres den av de arbeidsgiverne som driver «bruk og kast» overfor arbeidsinnvandrerne og tyner dem til siste dråpe.

Av Ellisiv Rognlien

Problemet kan møtes på to måter. Man kan kjempe mot kapitalens udemokratiske makt over økonomien og folks liv, for å stoppe rovdriften på de mest utsatte arbeidstakerne, for utjevning av økonomiske forskjeller og for at sikkerhetsnettet skal være der når folk faller utenfor. Eller man kan gjøre det motsatte, som vi kan vente blir den nye regjeringas vei. Styrke kapitalens makt i samfunnet, øke de økonomiske forskjellene ved skattelettelser til de rike, åpne for økt utbytting av både innvandra og ikke-innvandra arbeidere og ta vekk sikkerhetsnettet fra de mest utsatte gruppene ved å definere dem som «de andre».

I Sverige har høyreregjeringa delvis lykkes med en slik taktikk. De har «kjøpt opp» folk med fast jobb og god lønn ved hjelp av skatteletter og angrepet dem som ikke er i arbeid. 2/3 av de arbeidsledige i Sverige har ikke lenger rett til a-trygd. Kreftpasienter og andre langtidssykmeldte blir «utforsikret» av syketrygden. En slik politikk må fagbevegelsen og allierte krefter kjempe imot med all sin styrke.

KRYSSORD

Løs ordfloken

XORD .no	BAGA-TELL	VISER	BANN-SKAP	FAVNES		HON-NING-PRODU-SENT	LAND	GLIM-MER		FRYSE-VARE		NYTT FORSØK	TERNING-KAST / TVINNE		RENSE	KLOKKE	GLIR SAKTE
BRINGE				FAR / FUGL				KLEBE-MIDDEL / DUKKE-MANN				RESTER / MÅLE-APPARAT					
MED-LEMS-GODE														DREIE / PLATE			
BÅT-UTSTYR					SÆR / OVER-FLOD					JUTUL / AVTA						LENDE	
SVOVEL		VAL-BJØRK / SLIT				OPP-TAKT / VEGETA-SJON							AIRBAG / FOR-GREN-INGER				
			ROT / BRYGG					EL. EFFEKT	AMORIN / KV.-NAVN					SYRLIG / BRUNT TRESLAG			
AFFÆRE																	GRUNN-STOF-FET
FRØ-KLASE	DRETT / TYGDE			SVÆRT GODT / HESTE-KAR			ÅTE / ... OM AV UTMAT-TELSE				REGNE / CABAL-LERO				FANGE / FING-RER		
			SCENE / KREA-TUR														
= NORGE		SITTE-PLASS PÅ BUSS / KARAMELL								BØRS-UTTR. / FLAT-ORM							
BAKSES					KILO-GRAM / FØDE-RÅD			SKJELVE / TRÅKKE						KRYP / PAPE-GØYE			
EL. MATERI-ELL												MONO-LOGEN / UTROP					
LØS-AKTIG KVINNE				OVER-PRIS					SCENE-NE								
ATTOM						PLYND-RING							SINT				

Løsningsordet (gul stripe) kan sendes firmapost@elogitbergen.com merket Kryssord-Medieutvalget. Minst en vinner vil bli trukket ut og få navnet sitt i neste nummer.

Det ble trukket ut fire vinnere av kryssordet i Montørforum nr. 1-2013: Tore Sunde, Sverre Fon, Bjørn Mollandsøy, og Omar Elvik. Disse fire får tilsendt hver sin hettegenser. Riktig løsningsord var: Strømgjennomgang.

BEDRE ARBEIDSFORHOLD FOR REISEMONTØRER

Landstariffkonferansen i Bergen er nettopp avsluttet, og arbeidstidsordninger ble høyt prioritert ved neste tariffoppgjør. Undertegnede vet selv hvordan det er å reise rundt på anlegg med dårlige rotasjonsordninger på Mongstad, Rosenberg verft, Kårstø osv. På 80 tallet jobbet jeg i mange år på denne ordningen. Til slutt ble jeg så lei at jeg sluttet med reisingen. Så ser vi i dag, 30 år etter at det fremdeles jobbes slike ordninger. Disse skulle vært død og gravlagt for lenge siden. De senere år har jeg vært så heldig å jobbe 15-20 rotasjon på Melkøya, noe som var en helt annen verden, og jeg kunne med selvsyn se en helt annen trivsel.

Det er flere grunner for at det er vanskelig å få til gode rotasjonsordninger på land. En grunn er at på mange av anleggene nekter Statoil å åpne opp for søndagsjobbing for medlemmer som ikke har nattkvarter i eget hjem. Uten å kunne jobbe søndag, avgrenser vi muligheten til gode rotasjonsordninger som 14-21/16-12. Vi ser også tendenser en tendens til at NHO gjennom bedrifter (verfter, petrokjemianlegg m.m) tvinger gjennom dårlige ordninger ved å bruke innleie uten avtale med tillitsvalgte, og tvinge tillitsvalgte til å signere avtaler.

La oss ved å fremme krav som fri hjemreise etter en ukes tilstedeværelse på anlegget, lunchpauser i arbeidstiden, og at en ved å åpne for søndagsjobbing, kan være med å gi reisemontørene en bedre hverdag.

Nils Gunnar Knutsen

TAKKER FOR BLOMSTER.

Anders Rurås fra Baldersheim har sendt mail og bedt om følgende innrykk i "Montørforum" på dertil egnet sted: " Tusen takk for blomsterhilsenen på min 60-års dag"

TARIFFGEBYR

Ved årets Landstariffkonferanse hadde distrikt Hordaland Sogn og Fjordane et forslag som gikk på tariffgebyr, med følgende tekst: "Det må fremkomme hvor mange arbeidere og timer som ligger til grunn for beregningen" Begrunnelse var at gebyret i mange tilfeller er innbetalt som en rund sum, uten mulighet for å sjekke grunnlaget for beregningen og om det er riktig. Dette fikk vi heldigvis gjennomslag for.

Undertegnede stilte spørsmål ved dette på årsmøte i Elektroarbeidernes fagforening for en tid tilbake, og fikk vel en tilbakemelding fra leder i fagforeningen, Ove Toska om at fagforening hadde relativt store summer utestående.

Tariffgebyret gjelder for bedrifter hvor tariffavtalen er gjort gjeldende, og bedriftene skal betale inn penger for samtlige arbeidstakere med arbeidsforhold regulert av tariffavtalen.

Det er viktig for forbund, distrikt og fagforening får inn de pengene de har rett på.

Nils Gunnar Knutsen

OPPDATERER FAGBREVET

En gjeng elektrikere på Stord har i høst fått påfyll av kompetanse.

Elektroarbeidernes Fagforening sammen med Stord Vidaregåande skule har gjennomført et 10 dagers etterutdanningskurs for elektrikere innen de mest aktuelle fagområder. Kurset startet i september.

I Bergen er det for tiden for liten interesse for kurset til at det kan startes opp. I Førde er det planer om oppstart til våren.

STOR AKTIVITET OG MYE ARBEID.

Elektrobransjen i våre to fylker har høy aktivitet, også fremover. Mange bedrifter søker etter flere ansatte. Mellom dem er Bravida som har hatt ute annonser flere ganger. Bravida forteller at de har mange spennende oppdrag foran seg de neste årene. De tilbyr konkurransedyktige lønnsbetingelser og en trygg arbeidsplass med godt arbeidsmiljø.

Fredag den 27. september møtte 30 ungdommer og 6 arrangører opp ved Hurtigruteterminalen for å delta på kurs. Fjordline hadde for ikke lenge siden startet opp sin nye rute mellom Bergen og Hirtshals. Det var på Stavangerfjord kurset ble holdt. Med oss som arrangører hadde vi Knut Berntsen fra Sparebank 1 Forsikring, ungdomsleder i distriktet Nikolai Røstbø, Ungdomssekretær i EL&IT Forbundet Dagfinn Svanøe samt Ungdomssekretær i LO Elise Dåvøy. Dagen ble brukt til "bli kjent øvelser" samt å få frem forventningene kursdeltagerne hadde til kurset.

Tekst og foto Rolf Skår

Ungdomskurs på Danskebåten

Lørdags morgen presenterte Ina og Arthur kursets innhold og ga noen praktiske opplysninger før vi satte i gang for alvor. Ungdommen lærte om begrepene som man forbinder med fagbevegelsen. Denne delen av kurset var kombinert med gruppearbeid med påfølgende forhandlinger mellom gruppene for å komme frem til de begrepene som var de viktigste i prioritert rekkefølge.

Kursdeltagerne fikk også et innblikk i fagbevegelsens historie der Elise ledet an. Også her ble ungdommen satt i grupper der hver gruppe hadde ansvar for en tidsepoke i historien. Til slutt oppsummerte vi sammen. Da fikk alle et innblikk i historien samt hvorfor fagbevegelsen er avhengig av politikk og trenger politiske venner for å oppnå sine mål.

Rolf og Arthur holdt innledning i forhold til avtaleverket. Etterpå ble det satt ned grupper der kursdeltakerne måtte finne aktuelle oppgaver/saker i egne bedrifter. Oppgavene skulle de finne en løsning på ved bruk av lov- og avtaleverket. Gruppene skulle løse hverandres oppgaver.

Søndag gikk Knut Berntsen fra Sparebank 1 gjennom forsikringsordningene Sparebank 1 Forsikring forvalter. Dette skapte engasjement. Deretter ble det informert om ungdomsarbeidet i LO, EL&IT Forbundet sentralt, samt Distrikt Hordaland, Sogn og Fjordane. Vi inkluderte kursdeltagerne i det videre ungdomsarbeidet. Det ble satt ned grupper for at deltagerne kunne komme med innspill til hva ungdomsutvalget skulle arbeide med. Det kom mange konstruktive og gode forslag. Siden ble det på ny gruppearbeid med tilhørende rollespill. I rollespillene skulle deltagerne holde et klubbmøte der målet var å lære møtekultur med et innslag av taleteknikk. Etter denne runden hadde deltagerne fra ungdomsutvalget møte sammen med LO sekretær Elise Dåvøy og ungdomssekretær i EL & IT Forbundet, Dagfinn Svanøe.

Mandag så deltagerne en film fra a New Zealand. Filmen var oppsiktsvekkende i forhold til hvordan et godt og anstendig arbeidsliv kan raseres av feilslått politikk. Når filmen var over tok vi en oppsummering i forhold til om forventningene til kurset var oppfylt.

Takker alle deltagerne og arrangørene for et flott og godt gjennomført kurs.

Håper at alle klubber vil sende sine ungdommer for å delta på forbundets Introduksjonskurs og Forhandlingskurs fremover.

Krise i Europa

Manifest Årskonferanse ble i år arrangert på Sentrum Scene i Oslo. Overskriften er Krise i Europa – Veivalg for Norge. Konferansen samlet omtrent 1000 fagorganisert, forskere, journalister og studenter fra hele landet. Tema for konferansen i år var mange.

Elektroarbeidernes Fagforening, Hordaland, Sogn og Fjordane har etablert en tradisjon om å sende representanter til denne viktige konferansen. Konferansen hadde også i år svært dagsaktuelle tema for fagbevegelsen.

I år ble vi tatt inn i et bredt spekter med temaer. Dag Seierstad og Johanne Schmidt-Nilsen fortalte om situasjonen i Europa, Tyskland og Danmark. Dag sier at Tyskland ikke er redningen for Europa. De har ikke hatt økonomisk vekst, heller ikke under krisa på grunn av eksporten. Johanne fortalte blant annet om hvordan selskapsskatten senkes fra 25 % til 22 % og at det tas ut rekord store overskudd og utbytter.

Øystein Stray Spetalen (investor) og Bjørnar Moxnes debatterte om en kapitalisme i krise. Øystein mener hovedutfordringen er de personene som beriker seg uten risiko, herunder bankfolk og finansfolk. Bjørnar Moxnes sier at kapitalismen samler makt og rikdom hos få, men avmakt og fattigdom hos de fleste.

Ebba Boye innledet om boligrapporten som hun har levert. Rapporten heter «Før det smeller – Politiske tiltak mot ekstreme boligpriser» Hun fortale om hvordan det er mulig å få boligmarkedet inn på riktig kurs igjen. For å lykkes kreves det politisk styring. Rapporten foreslår følgende. Det bør settes tak for størrelsen på lån man kan få rentefradrag på. Med dagens ordning subsidierer staten både eiendomsspekulanter og velstående borgere som investerer i bolig nummer to og tre. Dette driver opp prisene, til ulempe for alle med reelle boligbehov som sliter med å komme seg inn i markedet. Rabatten på formueskatt bør fjernes for boliger eieren ikke selv bor i for å gjøre det mindre lønnsomt å gjøre boligkjøp som ren investering. Fellesskapet må ta ansvar for boligbyggingen som langt mer aktivt, blant annet gjennom kommunale tomteselskap som kjøpet opp arealer, anlegger vei, vann og kloakk. De kommunale selger ferdigregulerte tomter videre til private utbyggere.

Årets første duell var mellom arbeidsminister Anniken Huitfeldt og Jan Olav Andersen fra EL & IT Forbundet.

Like før lunsj innledet Ali Esbati fra

Marta Szebehely forteller om private aktører i svensk helsesektor.

Audun Lysbakken og Kari Kjønaas Kjos i debatt.

Tekst og foto Rolf Skår

– Veivalg for Norge

Manifest Analyse vedrørende harde fakta om blå regjeringsmakt. Carina Wellton fra «Solrosuppropet» fortalte om sin nevrologiske sykdom og situasjonen i Sverige. Hun sier at det i den politiske debatten i Sverige er mange som har endret syn på seg selv. Ofte fordi man føler seg mistenkt hele tiden. Folk er mildt sagt frustrerte og forbannet, men det er vanskelig å mobilisere de syke til en motstandsbevegelse, sier hun. Martha Szebehely fra Stockholms universitet tok oss med på en reise inn i Sveriges helsesektor. Den er sterkt preget av «Private Equity» selskaper med eier horisont på 5 år. Disse er ute etter rask fortjeneste. Regjeringen også har iverksatt en lov som hindrer kommunene å begrense antall foretak. Skattefradrag gis til disse selskapene i stor stil. Og det er ille at en av direktørene i bransjen har tidligere vært regjeringens rådgiver.

I tillegg hadde konferansen et tema om «Løsninger for Helse Norge / Styring av offentlig sektor». Torgeir Bruun Wyller fra Oslo Universitetssykehus, Guro Birkeland fra Norsk Pasientforening og Ester Støland fra Steinkjer Renovasjon deltok under temaet. Torgeir informerte om en helsesektor som leker marked i stedet for å fokusere på pasientens beste. Tankegodset kommer fra «New Public Management» og har ført til at Helsesektoren har fått det verste fra kapitalismen og Sosialismen (byråkratiet). Guro og Torgeir forteller om at pasienter får informasjon eller brev skrevet på en måte det er vanskelig å forstå uten hjelp av fastlege. Torgeir kom med klare meninger om hva som er dårlig ledelse og hva som er bra. Ledelse skal ikke detaljstyre, bra ledelse er og spørre utøverne for så å tilrettelegge for dem. Ester fortalte om hvordan de i Steinkjer Renovasjon har lykkes med å snu en trend med stort sykefravær og dårlig trivsel til det bedre. Utradisjonelle metoder.
Helt tilslutt var ble det valg duell mellom Audun Lysbakken og Helsepolitisk talskvinne i FRP, Kari Kjønaas Kjos. Siv Jensen meldte forfall.

Ebba Boye forteller om boligrapporten hun har utarbeidet.

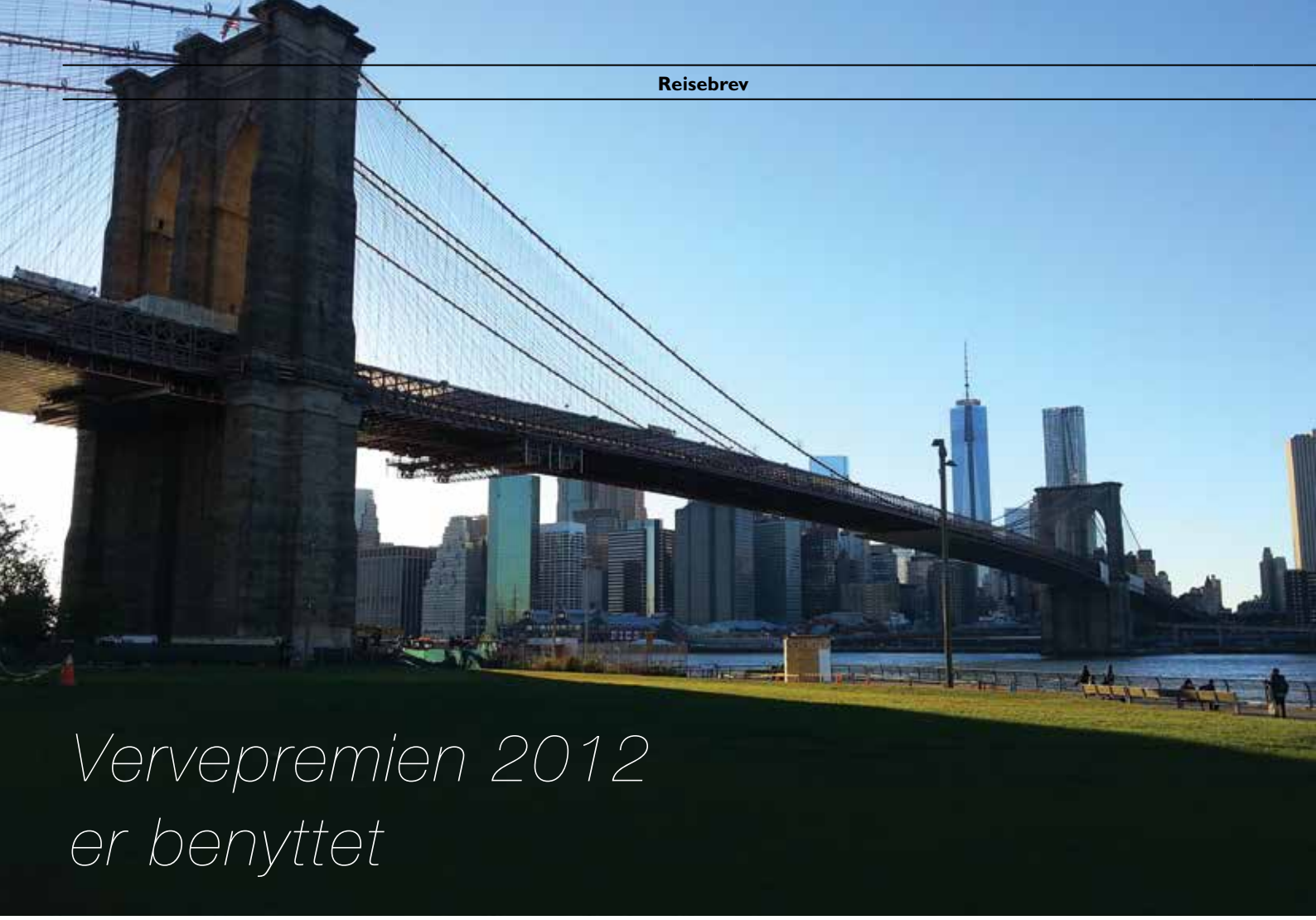

Vervepremien 2012 er benyttet

Som den heldige vinner av et av tre gavekort à 8000 kroner i vervekonkurransen til fagforeningen i 2012, var det lenge vanskelig å bestemme seg for hvor vi skulle reise. Valget falt til slutt på å ta oss en ordentlig storbyferie til New York.

Når vi i tillegg var så heldige at svigermor steppet inn som barnevakt for en hel uke, satt vi oss på flyet 22. september med sommerfugler i magen. Første etappe gikk til København, før vi endelig satt på SAS sitt største fly som førte oss til New Ark flyplass like utenfor Manhattan. Jeg selv var førstereisgutt til New York, mens min samboer Marian hadde vært der en liten svipptur for et år siden. På vei inn for landing fikk vi et imponerende utsyn over både Manhattan, og også Frihetsgudinnen ved utløpet av Hudson-elven. Før vi var kommet oss gjennom immigrasjonskontroll og flere kontroller hadde mørket falt på, så da var det bare til å komme seg til leiligheten vi hadde leid i Jersey City. Denne leiligheten er en av ca 30 leiligheter eid av en nordmann som har bodd i området i 20 år. Han leier ut leiligheter til turister, og er visstnok en liten kjendis her i området. Med tilhold i 31. etasje, og ca 100 meter fra Hudson-elven var den likevel sentralt beliggende, selv om den var på «feil» side av elven.

Hele uken fram til hjemreise 28. september ble tilbrakt på Manhattan og Brooklyn. Vi fikk sett mye flott, opplevd mange spennende mennesker som sang og danset i parkene rundt omkring i byen. Vi fikk oppleve alle kjente steder som vi har sett på utallige filmer og tv-serier. Mest spesielt var nok inntrykkene og stemningen rundt Ground Zero, eller New World Trade Center som det nå heter, stedet der byen på så ufattelig vis ble rammet av terroren 11. september 2001. Denne datoen står nok som brent inn i alles minner, men å være der hvor det skjedde gjør alt mye større. Det er hele dagen et utrolig folkehav i området rundt, men det råder en utrolig stillhet og respekt for de grusomheter som utspilte seg her i timene og dagene etter angrepet. Det er til nå bygget opp to nye bygg på stedet, det høyeste er 417 meter, pluss spiret som gjør det 541,3 meter høyt. Det mangler altså bare knappe 100 meter på å nå til toppen av Ulriken.

Samme uke som vi besøkte byen var FN samlet til møte. Det var statsoverhoder tilstede fra hele verden, og det merket vi godt på sikkerhetsoppbudet rundt alle fasjonable hoteller i byen. Men det største oppbudet av politi vi noensinne har opplevd var når vi tilfeldigvis fikk være tilskuer til Barack Obamas ankomst til byen og FN-forsamlingen. Ledet an av flere helikopter, og overvåket av tusenvis av uniformerte, og sivile, politifolk, ankom han med sitt kjente presidenthelikopter til en pir ved East River. Vi fikk et ørlite glimt av ham før han ble ført inn i en ventende pansret limousin. Det hele foregikk i løpet av noen minutter, men likevel et øyeblikk vi sent vil glemme.

Tekst og foto Øyvind Landsvik

En uke er alt for lite til å oppleve alt en ønsker i en slik storby, men alt har en ende. Vi får oppleve mer ved en senere anledning. Kanskje det er en av dere som leser denne artikkelen som kan få sjansen til å oppleve det vi fikk anledning til, når nye vervepremier skal trekkes. Å verve nye medlemmer er bra, både for klubb, fagforening og forbund, og ikke minst ved å få være med i trekningen av en slik flott premie som styret i fagforening sitter opp. De fleste klubber har potensialer til å verve flere medlemmer. Grip sjansen du også, og verv kollegaen din! Så er du også med i trekning av reisegavekort.

Sangkoret Lyderhorn. FOTO ARNE NESHEIM.

LANDSTARIFFKONFERANSEN 21.-24.OKTOBER 2013 I BERGEN

EL&IT Forbundet og spesielt innenfor Landsoverenskomsten for elektrofagene sitt område har en meget grundig tariffprosess. Annet hvert år samles over 100 tillitsvalgte fra hele landet for å behandle forslag som skal reises i tariffoppgjøret etter forutgående prosesser lokalt. I år fant denne begivenheten sted på Bryggen i Bergen.

Dag 1

DAG 1

Sangkoret Lyderhorn åpnet det hele. Ove Toska ønsket deretter velkommen til Bergen. Forrige Landstariffkonferanse i Bergen var det i 1987. Ove mimret litt rundt det, og trakk opp noen historiske linjer tusen år tilbake i tid. Hanseatene kom på 1200 tallet og utviklet handelen. Tørrfisk ble byttet med korn og andre handelsvarer. Det er en rikholdig by som nå inviterer til konferanse. Han avrundet med en sang, Eg ve te Bergen.., og salen stemte i på refrenget.

Jan Olav Andersen foretok deretter konstituering, og ønsket spesielt Ronald Rooth og Gunnar Andersen velkommen. Innkallingen og dagsorden / kjøreplan ble tatt opp og godkjent med en liten endring i rekkefølge.

Torstein Johansen foreslo at redaksjonskomiteen skulle brukes med hensyn til oppgjørsform og prioriteringer. Intensjonen ble tiltrådt. Etter at redaksjonskomité og valgkomité var valgt, orienterte Jan Aasarmoen om hvordan man hadde gjort innstillinger

Salen med Karsten Bøe på talerstolen
FOTO SIGURD SÆVAREID.

Av Arne Nesheim

til de forskjellige forslagene, og at man ønsket forslag om endring til innstillingene i stedet for å gjenreise forslagene. Siden det var god tid fikk Øivind Wallentinsen på vegne av Utdanningsutvalget anledning til å orientere om de nye reglene og hvordan de vil jobbe med implementering av FEK, den nye kvalifikasjonsforskriften vår. Det planlegges en konferanse på nyåret om saken, og det er ønskelig at lokale ledd gjør tilsvarende sammen med DLE. Det var konkludert med at vi var 103 stemmeberettigede.

Jan Olav Andersen åpnet etter lunsj for politisk debatt, dagsorden punkt 2. Han berørte EVU og veien videre. Han kom innom kampen mot sosial dumping. Han berørte den politiske situasjonen etter at vi har fått ny regjering, og han avrundet med at kampen for faste ansettelser vil bli viktig fremover. Han viste til to utdelte uttalelser og mente de kunne være innstilling til uttalelse om punktet.

I debatten som fulgte tok Terje Åberg opp at sjøl om i har fått regjeringsskiftet så skal vi gjennom tariffoppgjør, og fokusere på det vi mener er rett. Vi må ta kamper uansett hvem som sitter med makten, og vi bør fortsatt være i front i forhold til etterutdanningskravet.

Ikke pensjon i 2014?

Øivind Wallentinsen ga beskjed om hvordan saksgangen skulle være og at forslagene som var lagt i bordet ikke kunne være noen innstilling, men bare forslag på lik linje med andre. Deretter erkjente han at det er vanskelig å få oversikt over sosial dumping, men det er grunn til å være urolig. EU kommer stadig med flere direktiv som griper inn i arbeidslivet. - Vi bør derfor ha en uttalelse mot håndhevingsdirektivet. - Når det er så uklart, er det for

Åge Blummenfelt var dirigent og ledet møtet med stø hånd.
FOTO ARNE NESHEIM.

tidlig å heise pensjon i 2014, sa han til slutt. Ove Toska sa at vi hadde fått til mye på etterutdanning, men at det er viktig å vekke interessen for etterutdanning hos medlemmene ytterligere. - Fornuftig at installasjonsutvalget jobber videre med spørsmålet. Jo mer vi engasjerer oss i sosial dumping, jo mer oppdager vi. Dette er den største utfordringen vi står overfor. Innleie fra bemanningsbyrå er mye større enn vi trodde. Forslag om prosjektlønn kan gi innleide noe bedre lønn, sa Toska. Torstein Johansen ville ha tekster fra loven inn i tariffen og han ville ha pensjon på dagsorden ved første oppgjør. Karsten Bøe mente vi måtte få til pålegg om etterutdanning for å få opp aktiviteten på kursing, og sa at det ville være bra med mulighet for prosjektlønn. Eddie Fjeldheim ville kjempe for gode pensjonsordninger. Øivind Wallentinsen påpekte at vi har fått gjennom vanskelige krav også tidligere. Jan Olav Andersen hadde ordet til oppsummering og kommenterte enkelte punkter. - Midlertidig ansettelse er en kamp vi skal ta politisk uten å ta det inn i tariffoppgjøret. Uttalelse om hånd-

hevingsdirektivet kan vi gjerne lage. Vi har nå en regjering som trekker 100% i samme retning som EU-kommisjonen. Omlegging av tjenestepensjonsordninger må gjøres i fellesskap.

- Tror ikke pensjon kommer i 2014, og det må trolig tas sammen med et oppgjør om obligatorisk tjenestepensjon. Dirigentene sendte elegant alle forslagene over til dagsorden punkt 9, allmenngjøring / sosial dumping.

Beretninger

Jan Aasarmoen la frem beretninger fra utvalgene, og fortalte hva som var gjort med de enkelte tema i perioden. Brakkestandard og spise- skifteforhold har vært oppe flere ganger. Faste ansettelser har og vært tema. Akkordtariffen er og gjort noe arbeid med og en egen gruppe er nedsatt for å fokusere nærmere på det. Dag Langer Andersen orienterte om EVU og arbeid med trekkordningene.

Flere og flere gjør en god jobb med å få på plass oppdateringskurs for elektrikere. Han ga skryt til flere fagforeninger for godt utført arbeid. Jan Aasarmoen la så fram beretningene for fondsstyret og installasjonsutvalget, og etterlyste samtidig innsending av dokumenter fra fagforeningene.

Forhandlingsutvalgets beretninger ble og lagt frem av Jan Aasarmoen. Trond Løvstakken la frem beretningen for Olje- og anleggsutvalget og fortalte inngående om utvalgets arbeid. Island og Færøyene har nå fått tiltredelsesavtaler. Utvalget har hatt en god del oppsøkende aktivitet. Han informerte og fra undersøkelse om rotasjonsordninger på land basert på elektronisk spørreundersøkelse.

Det ble åpnet for debatt. Lars Roar Mjøen etterlyste konferanse for konserntillitsvalgte. - Det er behov for en slik konferanse, sa han. Ove Toska ga skryt til forhandlingsutvalget som fikk på plass 14-28 i 2012.

- Det som ikke er så bra er at lønna går ned selv om det er full sysselsetting. Grunnen er midlertidig arbeidskraft i bransjen som presser lønna ned sammen med sosial dumping. Akkordlønn er bra men ikke det eneste svaret, så prosjektlønn må på plass. Tvistebehandling kan bli bedre sammen med protokolldatabasen. Har og en tvist hos Rolls Royce som ikke er avklart enda, gruppearbeid i NT. Den politiske ledelsen må få den avklart. Ka er minstelønna i elektrobransjen? Til slutt ga han kjeft til noen som hadde hatt møte i Budapest og ikke invitert hele fellesskapet. Rolf Skår kommenterte at Apply Sørco er oppsplittet i mange selskap. Trond Løvstakken oppsummerte og sa at man skal finne ut hvorfor ikke flere svarte på undersøkelsen. - Nådde vel ikke helt ut, ble sent ut som en tillitsvalgtinfo, kanskje ikke nok.
Beretningene ble tatt til orientering.

Engasjert diskusjon om veien videre i etterutdanningsarbeidet.

Dag Langer Andersen innledet til dagsordens punkt 4 om vedtekter for fellesordningene, og la frem enkelte forslag om å oppdatere EVU kursene, åpne opp for litt mer bruk av midler til etterutdanning og samtidig strammet inn litt i støtte til teknisk fagskole. Han la også frem et benkeforslag om at Installasjonsutvalget skal evaluere og lage en strategi for det videre arbeidet med etterutdanning. Geir Ove Bernhoff hadde i debatten noen forslag til endringer, blant annet ville Rogaland sette av 25% av plassene på et kurs til andre distrikter. Dette var det flere som senere argumenterte mot. Terje Åberg var blant de som var skeptisk.
De fleste forslagene ble oversendt redaksjonskomiteen. Forslag om folder og forslag om å videreføre kontrollprosjektet, samt at Installasjonsutvalget skal evaluere og lage strategi til neste LTK ble vedtatt der og da. Det siste dog etter litt diskusjon om forretningsorden og hvordan forslag skal leveres. Møtet ble avsluttet første dag litt over klokken seks om kvelden.

DAG TO

Sigrid Moldestad fra Gloppen åpnet dagen med sang og felespel, assistert av Thorbjørn Netland på gitar.

It`s a kind of magic

Jan Aasarmoen viste til en akkordstand som ville være åpen i

Gunnar Røssland hadde ordet til akkorddebatten. FOTO ARNE NESHEIM.

Nestleder i LO Tor-Arne Solbakken innledet til tariffpolitisk debatt. FOTO ARNE NESHEIM.

Dag 2

pausene. Han la deretter frem forslag angående akkordkampanje, og han viste, til Queen`s A cind of magic, en app som var utviklet for å motivere til bruk av listeakkord. Eystein Garberg fra Bravidaklubben i Trondheim fortalte om hvordan man hadde klart å øke akkordbruken og fortjenesten fra 2008 da det ikke fantes akkordjobbing i bedriften. En rekke prosjekter hadde gitt god fortjeneste både til elektrikerne og bedriften.

I debatten som fulgte var det flere som argumenterte for bruk av akkordtariffen, blant dem vår egen Gunnar Røssland. Han hadde også tjent penger på 4B, men da måtte det være god tillit i bedriften, sa han. Endre Klokkervold mente akkordarbeid var en tilsand i sinnet, som anbefales. Han foreslo at det frikjøpes en person i et halvt år for å følge opp akkordkampanjen. Atle Rasmussen tok opp at flere burde jobbe akkord, og at også PAO og PAS må tas med i akkordkampanjen. - Ta akkorden i bruk, det er og et tiltak mot sosial dumping, sa Leif Olsen. Bjørn Tore Fremgården minnet om at multiplikatoren nå er 2, så da er det veldig enkelt å regne ut listeakkorden. Ove Toska påpekte at det var viktig å også fokusere på de andre produktivitetsavtalene.
Jan Aasarmoen oppsummerte med at man skal jobbe med akkordkampanje, men fondsstyret må få legge plan både på fremdrift og økonomi, og han ba om at forslagene som omhandler økonomi sendes over til installasjonsutvalget. - Har og sympati for at de andre produktivitetsavtalene trenger et løft og at installasjonsutvalget ser på det. Og Gunnar måtte få seg en ny akkordtariff. Forslagene ble vedtatt oversendt Installasjonsutvalget. Forslaget fra Klokkervold om frikjøp ble oversendt installasjonsutvalget med at intensjonen i forslaget tiltredes, det vi si en sterk føring om at det må gjennomføres.

Arbeidsmarkedskriminalitet

Jan Henrik Larsen innledet til punktet allmenngjøring/sosial dumping. Det var lagt på bordet to uttalelser, en ut mot samfunnet og en innad hvordan forbundet skal arbeide med saken. Sosial dumping, svart arbeid, ulykker og utnytting av utenlandske arbeidstakere øker. Fagbevegelsen har ikke gjort nok i denne kampen. Vi kan samle alt dette i ett ord: Arbeidsmarkedskriminalitet. Selv en blå-blå regjering er vel i mot kriminalitet. Frem til 2010 hadde vi allmenngjort tariffavtalen, men vi fikk ikke fornyet det. Nå er nesten alle forbund involvert i arbeidet mot sosial dumping. Problemet har fått solid fotfeste i norsk arbeidsliv. Forbundet berømmer fagforeningen i Bergen i arbeidet mot sosial dumping. Også i Oslo avdekkes det saker, foreksempel på Coop-bygget. Installasjonsutvalget utformet en aksjon mot sosial dumping. Allmenngjøring kan tette hullet sosial dumping. Han fortalte om resultatet fra aksjonen og at dette er tema vi må arbeide videre med.

Det ble åpnet for debatt. Tor Inge Lie viste utviklingen de senere år 2008 -2012, der andelen utenlandsk arbeidskraft har økt til tross for nedgang i sysselsettingen. Åge Blummenfelt fortalte om hvordan man har jobbet med temaet fra fagforeningen. Hardt arbeid og pågangsmot har ført til avdekking av flere tilfeller av sosial dumping. Åge avsluttet med å si at Ellisiv har vært til stor nyte i arbeidet. Øivind Wallentinsen mente sosial dumping foregår selv om vi ikke finner det. Dette er veldig tidkrevende arbeid. Lurt å kalle det arbeidsmarkedskriminalitet. Karsten Eriksen sa at han var på Hardangerbrua på åpningen. - Vi fikk mange positive tilbakemeldinger fra de som var til stede. Sendte inn en tvist i forrige firma, klubben og firma er nedlagt og oppløst og det er synd men det må jo finnes andre steder. Problemet er når Nelfo går ut og sier at de betaler dårlig og på andre verft. Ove Toska sa at vi har tatt arbeidsgiverne med i møter, oppsøkt byggeplasser og konsulenter for å komme tettere på. Det er krevende å skaffe dokumentasjonen, men viktig å få allmenngjort tariffavtalen. AT sin innsats er jo sterkt knyttet til allmenngjøring. Kommunikasjon med medlemmer og tillitsvalgte er og viktig. Klubbarbeid er for lite brukt og det er for få medlemsmøter. Det må vi forbedre i fellesskap. Ellisiv Rognlien sa at det er ikke arbeidstakerne, men arbeidsgiverne som er problemet. Vi ønsker alle velkommen. Vi i Norge har jo gjort det samme før. Bygg opp solidaritet, ta kontakt, informer. Dermed bygger man ned den mistroen som er der. Føler de at man har støtte, så kan man få kontakt. Ref. BIR saken i Bergen..

Adecco-klubben i Oslo er en av de største klubbene der. Det er mange klubber med bare polske medlemmer. Tvister med likebehandlingsprinsippet, ikke alle steder man får like godt samarbeid med tillitsvalgte. Gjerne10-20% forskjell i lønnsnivå. Tips om veft oppover kysten.

Rolf Skår sa at dette er den mest betydningsfulle saken i vår tid i vår bransje. Vi må ut for å finne eksemplene, og gi tips til fagforeningen. Hva med de som ikke møter på fagforeningskonferanser? Har vi nok kommunikasjon med dem. Har vi som tillitsvalgte god nok kontroll på egen arbeidsplass, for eksempel renhold osv. Når vi leier inn, kor mange timer jobber de innleide, hvordan bor de, har de id kort, riktig lønn, skattekort, betales det arbeidsgiveravgift, får vi kopi av kontrakt og lønnsslipp,

Roger Nese hadde forhandlet om pensjon lokalt.
FOTO ARNE NESHEIM.

spiser de med oss. Viktig å få de med i samholdet. Remi Unnvik sa det er lurt å kalle det arbeidsmarkedskriminalitet, var på fjernsyn i går om arbeidsmarkedskriminalitet hos malerne så lurt om å få Amundsen med på laget.

Mange flere ønsket ordet til denne debatten, men Montørforum kan ikke ta med alle. Dette var en sak som virkelig engasjerte, og Jan Henrik Larsen kunne etter lunsj oppsummere debatten. Da var alle forslag oversendt redaksjonskomiteen allerede.

Like før lunsj fikk vi et kvarters avbrekk. Espen Svendsen fra Bymusèet fortalte 953 år historie på femten minutt. På 11 hundretallet var Bergen Norges største by med Bryggen og Øvregaten som sentrum.

Dagsordens punkt 7 - Tariffpolitisk debatt

Tor-Arne Solbakken, nestleder i LO, innledet. Han hadde hørt debatten i forrige punkt og var imponert. Han trakk opp den politiske situasjonen, lønnsutviklingen, pensjon og sosial dumping. Og bedre tjenestepensjoner må tas nå, sa ha. – etter 2016 er det for seint.

Først ute i debatten som fulgte var Øyvind Landsvik. Han trakk et hjertesukk i forhold til innleie fra bemanningsbyrå og treg tvistebehandling. - Siden 2008 har vi kjempa mot innleie gjennom vikarbyrå. Er det bare vi som kjemper mot vikarbyråene, sa han? Terje Åberg med flere fra Trøndelag ville gå for tariffesting av pensjon nå. Trønderne hadde satt seg grundig inn i pensjonsspørsmål. Åge Blummenfelt snakket for å opprette LO-koordinerende på riggverftene. Jan Ole Evensen tok opp elektronisk overvåking. Roger Nese sa at de hadde fått til bra pensjonsordninger på bedriften gjennom lokale forhandlinger. Arne Nesheim foreslo at forbundet sender brev til LO slik at de som blir syke over ett år på slutten av yrkeslivet ikke mister retten til AFP. Øyvind Grindheim hadde ordet to ganger denne dagen og mente at alle elektrikere burde være organisert i EL&IT Forbundet. Hans Felix slo fast at pensjonstoget går ved dette oppgjøret, og sa at medlemmene får igjen kontingenten sin og vel så det ved å ha rett til AFP. Jan Olav Andersen sa at om vi nå sier forbundsvist oppgjør og toget går nå, da er det Fellesforbundet som bestemmer den nye pensjonsordningen. Geir Ove Bernhoff tok opp overvåking i arbeidslivet: Det er den største systemendringen som har skjedd i arbeidslivet i nyere tid. En bevisst arbeidsgiverstrategi som endrer styrkeforholdet dramatisk. Ulf Iversen ville ha en støtteuttalelse til de tillitsvalgte og medlemmer i Atea som nå blir forsøkt presset ut av bedriften. Øivind Wallentinsen sa at vi neppe klarer å fikse pensjonsspørsmålet gjennom ett oppgjør. Det er nok mest formålstjenlig å la FF kjøre nå, og at vi gjør vårt i et forbundsvist oppgjør. Naivt å tro at vi får noe på begge steder. Og vi må støtte medlemmene i Atea. Viktig å heve 3A. Må og få til bedre arbeidstidsordninger også elektronisk overvåking må vi få til noe på.

Heikki Holmås fortsatte der Kløverknekt og Skarre R slapp.
FOTO ARNE NESHEIM.

Ove Toska sa at Erna har et prosjekt over 8 år, og vil derfor gå forsiktig i første periode.

- Vi må bygge allianser med miljøbevegelsen og bondeorganisasjonene. Er for brede pensjoner. Steinar Burås kommenterte talen til Øyvind og inneie. Bemanningsbransjen vokser. Våre bedrifter bruker dem. Noen har vi tariffavtale med også. Forbundet bør samle tillitsvalgte fra de bedriftene som brukes. Ofte blir de ikke respektert som tillitsvalgte i det hele tatt. Arne Varhaug sa at det ikke bare YIT som har problem med sosial dumping. - Plutselig var det innleide, sa basen på anlegget. Tor Arne Solbakken hadde ordet til oppsummering. En veldig fin debatt. Medlemmene er best tjent med en rødgrønn regjering, det gjelder for hele kongressperioden. Medlemmene må stemme på andre enn Høyre og Frp.

I avstemningen ble ett forslag overført til punkt 8, noen ble sendt til redaksjonskomiteen, forslag fra Øyvind Landsvik om tvistebehandling ble sendt Installasjonsutvalget, og forslag om LO-koordinerende på riggverft fikk intensjonen tiltrådt og oversendt Installasjonsutvalget. Uttalelse om Atea ble oversendt forbundets administrasjon.

Ove Toska fikk ordet og inviterte til konsert med De musikalske dvergene på Madam Felle etter middagen.
Dagens møte ble avsluttet klokken 17.30

Dag tre

Kløverknekt og Skarre R rappet dagen inn. Heikki Holmås fra SV fortsatte i samme sjanger da han innledet til politisk debatt om "ka no etter valget". - Det beste med Norge er at forskjellene er små, sa han. - Vi våknet opp til en blåmandag med Siv Jensen som finansminister som tenker "hvordan ville Margaret Thatcher gjort dette". Vi tapte valget. Vi kommer tilbake, vi er her allerede. Forrige gang vant vi takket være fagbevegelsen. Han gikk gjennom noen punkter i regjeringserklæringen innen arbeidsliv og elektrisitetsforsyning. Det vil bli mer makt til arbeidsgiverne på bekostning av arbeidstakerne. Mer midlertidighet og dårligere overtidskompensasjon vil bli noen konsekvenser. Det vil bli mer aktivitetsplikt for de på sosialhjelp som symbolpolitikk. Overgangsstønad og uføretrygden vil og bli angrepet. De rike er blitt

Dag 3

lovet 100 milliarder i skattelette. Klima og energipolitikk vil bli enda viktigere i årene fremover. Vi bør på sikt kunne produsere strøm i egne hus og levere til nettet.

Det ble åpnet for debatt til dagsorden punkt seks og 14 meldte seg på, fire av disse fra Elektroarbeidernes fagforening. Flere påpekte at man måtte få bedre kontakt med ungdommen for å vinne ved neste valg. Ove Toska sa at vi allerede hadde startet debatten lokalt om hvordan vi skal gjenreise venstresiden.
Remi Unnvik sa at Høyresiden og Civita har gjort en formidabel jobb. Og de begynte med ungdomspartiene. Skal vi vinne om fire år må det være et rødgrønt samarbeid. Raseringen kan bli formidabel, men når vi kommer tilbake om fire år kan vi gjøre noe med det. Å ha folket i arbeid er jo en god visjon, det er det som gir velstand. Retorikken er viktig.

Gunnar Røssland øynet håpet når han hørte ungdommen, men han var bekymret for hva som ville skje for eksempel med permitteringsreglene om vi får en nedgangstid. Sigurd Sævareid sa at mange påvirkes mer av slagord enn reel politikk. Billigere sprit er mer sexy enn arbeidsmiljøloven. Ungdommen er nok nøkkelen fremover. Heiki Holmås oppsummerte og takket for en god debatt. Han oppforet til å verve medlemmer fra minoritetskulturer og vi må rekruttere flere med høyere utdanning for å få de med på laget. Han oppfordret til å bli invitert ut for å se på ting for å bli klokere. Han ville se mer av virkeligheten og hvordan den kan bli bedre.

Et forslag fra Svenn Åge Johnsen ble oversendt redaksjonskomiteen.

Hundrevis av forslag

Dirigentene åpnet opp for dagsorden punkt 8 og delte innledninger og debatt opp i forhold til paragrafer i Landsoverenskomsten. Jan Aasarmoen innledet og gjorde rede for innstillingene til paragraf 1-4 i LOK. Han kommenterte at mange hadde foreslått

Henning Solhaug innledet om elektronisk overvåking. FOTO ARNE NESHEIM.

Øyvind Landsvik argumenterte for prosjektlønn. FOTO ARNE NESHEIM.

å flytte penger fra 3E til 3A. Men han var uenig i å fjerne 2.5, for han kunne ikke se fordelen ved at alle skulle mønstre på bedriften.

Landstariffkonferansen er en engasjert forsamling så tett på 20 personer tegnet seg til debatten. Debatten førte også til oppklaring av enkelte punkter i avtaleverket, og slik sett en nyttig læring for mange. Nils Gunnar Knutsen foreslo at verneombud bør få bastillegg. –HMS arbeid er viktig, sa han. Atle Rasmussen presiserte at offshorelønna og må tjene på eventuell overføring av penger fra 3E, og han mente at forslaget om prosjektlønn kunne hjelpe der PAO og PAS ikke gjør det i dag. Forslaget om prosjektlønn ble senere vedtatt med knapp margin. Øyvind Landsvik argumenterte for forslaget om prosjektlønn. Ove Toska snakket og om prosjektlønn.

- Vil ikke torpedere akkordlønn. Volumet er veldig lavt så andre bør ha muligheter til noe, mens man venter på at volumet vil øke. Alt for mange går i dag på reine 3E avtaler. Må ha helhet i lønnssystemene våre. Han ga og støtte til forslag fra Rogaland om å spesifisere store anlegg som minst 5000 timer. Sissel Gundersen hadde sett seg lei på håndverkere som stod på hjørner og slo lens. Hun ville ha skikkelige tolettforhold på byggeplassene. Dette var for øvrig et tema som mange engasjerte seg i. Elektroarbeidernes Fagforening hadde sendt inn forslag om 50% tillegg på alle timer om det ikke var i orden. Innstillingen var noe mer moderat. Vi oppnådde det vi ville med at saken fikk bred debatt på konferansen. Innstillingen om at bedriftene kunne betale seg ut av det ble nedstemt med 80 stemmer. Jan Aasarmoen oppsummerte før en lunsjpause. Han presiserte at lønnstillegg etter 3E skal betales fra 1. mai så sant ikke annet er avtalt. Han ville ikke øke minstesatsen for bastillegg. Prosjektlønn kan avtales slik Øyvind Landsvik

Over: Remi Unnvik legger frem forslag til prioritering

Sigurd Sævareid var visevert under festmiddagen i Håkonshallen

Under: Øyvind Grindheim hadde ordet flere ganger

hadde fortalt om og man kunne gjerne ta det inn i anleggsavtalen at alle også innleide skulle ha samme lønn. - Gjør som Landsvik sier og ta det inn i anleggsavtalen, sa Jan Aasarmoen.

Etter lunsj var det avstemning, og innstillingen ble vedtatt på de fleste punkter. Innstillingen om prosjektlønn fik en spesifisering om 5000 timer.

Dag Langer Andersen la frem innstillingene til §§5 og 6
I debatten tok Ove Toska opp at det bør være halvårlige delprøver for lærlingene. Intensjonen ble vedtatt. Roger Nese tok opp at elektrikere fra utlandet som ansettes kanskje burde få noe spesiell opplæring. Dag Langer Andersen oppsummerte, og punktet ble vedtatt omtrent som innstillingen.

Dirigentene begynte å ane at vi ville få dårlig tid så taletid ble nedsatt til 4 minutter før man gikk løs på §§ 7, 8, 9 og offshore. Trond Løvstakken gikk gjennom innstillingene. Karsten Bøe hadde ordet og ville korte ned innstillingen til Offshoreavtalen. Det fikk han gjennomslag for. Nils Gunnar Knutsen ga støtte til endringsforlag til hele innstillingen fra Leif Egil Thorsen om paragraf 9, og sa han ville ha vekk 12-9.

- Har jobbet 15-20 på Melkøya og Kollsnes. Gode ordninger. Trivselen er god og sykefraværet går ned. Må få jobbe søndagen for å få jobbene til å gå opp. Fri hjemreise er viktig hver helg, sa Nils Gunnar Knutsen. Atle Rasmussen sa han hadde mange år på 12-9 og vet at det ikke er bra. Han støttet og forslaget fra Leif Egil Thorsen. Det ble senere vedtatt i stedet for innstillingen.

§§10 – resten

Jan Aasarmoen innledet om paragraf 10 og til slutten av LOK. Det krydde med folk som ville tegne seg. Tiden begynte å forsvinne og dirigentene var rådville. Skulle man utsette hele debatten til dagen etter? Jan Olav Andersen foreslo at man bare fikk se hva man fikk behandlet dagen etter og at resten sendes til forhandlingsutvalget. Atle Rasmussen foreslo taletid på ett minutt, slik at alle kunne si noe om sakene med en gang, og så kunne man stemme over forslagene på konferansens siste dag. Dette fikk tilsutning og det ble 15 korte og konsise innlegg fra talerstolen. Øyvind Landsvik gjenreiste flere forslag om velferdspermisjon. Øyvind Grindheim gjenreiste forslag 314 om samboere. Arne Nesheim tok opp bransjestatistikk.

Talerlisten var gjennomført og punktet ferdig klokken 17.11. Jan Olav Andersen hadde ordet vedrørende prioriteringer og redaksjonskomiteens involvering, forslag til oppgjørsform ble lagt frem og oversendt redaksjonskomiteen

Sigurd Sævareid orienterte om kveldens overraskelse og det kom frem at han skulle være visevert.

Dag 4

DAG 4

Den kulturelle åpningen på konferansens fjerde dag var at forsamlingen på oppfordring fra Jan Olav Andersen sang "Gratulerer med dagen" til forsamlingens eldste, Ronald Rooth, som fylte 85 år denne dagen. Fere av talerne takket utover dagen for en fin middag og folkemusikk fra Fliflet og Hamre i Håkonshallen kvelden i forveien.

Overvåking og trakassering

Henning Solhaug innledet deretter om elektronisk overvåking og forskningsrapporten som var laget. Lov- og avtaleverket er for dårlig, og alt for få tillitsvalgte blir skikkelig involvert slik at det kan bli laget gode avtaler. Mange bedrifter innfører for eksempel elektronisk kjørebok uten avtale, til tross for protester fra ansatte og tillitsvalgte. Noen ganger er det skinninnflytelse. Opplysningene blir ofte misbrukt. Dette fører i neste omgang til mangelfull autonomi, dårlig trivsel, økt sykefravær og dårligere økonomiske resultater for bedriften.

I debatten som fulgte fikk vi både gode og dårlige eksempler på hvordan elektronisk kjørebok var innført. Noen steder var det avtale om at man kunne velge mellom papirbasert eller elektronisk brukestyrt kjørebok med utskrift hver måned, andre steder er det avtaler der tillitsvalgte og ledelse har hver sin kode slik at begge må være til stede for å hente ut opplysninger, mens andre steder igjen er det innført sentralstyrt elektronisk kjørebok uten avtale med tillitsvalgte i det hele tatt.

Geir Ove Bernhoff tok opp situasjonen i Caverion. De bestemte seg for innføring av elektronisk kjørebok og trakk inn noen tillitsvalgte for skinninnflytelse. Medlemmer hadde aksjoner og uttalelser. Ledelsen trakk tilbake deler av formål. Sydebukker skulle finnes. Kenneth Knudsen ble syndebukk nr 1. Han fikk skriftlig advarsel blant annet for å ha sendt ut informasjon til medlemmer og for å verve medlemmer. Som klubbleder er jo dette naturlige oppgaver. Det ble forelått en uttalelse og en fanemarkering utenfor Caverions hovedkontor i Oslo dersom de ikke trekker advarselen. Forslaget fikk stor støtte blant de etterfølgende talerne og uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

En travel dag

Remi Unnvik fikk ordet og la frem redaksjonskomiteens forslag til prioriteringer og oppgjørsform. Deretter gikk dirigentene løs på å behandle enkeltforslagene fra dagen i forveien omhandlende paragrafene fra 10 og utover i LOK. Det var nå 102 stemmeberettigede til stede.

I denne seansen fikk Øyvind Grindheim støtte for sitt forslag om at velferdspermisjoner som berører samboere må kunne gjelde selv om man ikke har bodd sammen i to år. Etter at Øyvind Landsvik hadde ordet til forretningsorden og hjelp sekretærene med å finne igjen forslagene sine fikk han også gjennomslag for å sende videre forslag om at man bør kunne få velferdspermisjon for å gå i begravelse også til steforeldre og stebarn. Det samme fikk han for å følge barn til tannlege samt at permisjon for svangerskapskontroll også skal gjelde for far.

Til paragraf 16 fikk Øyvind Landsvik støtte for å stramme inn paragraf 16-12 om at det skal være avtale med tillitsvalgte før bortsetting av arbeid. Arne Nesheim fikk støtte for forslaget om at bestemmelsen om bransjestatistikk må videreføres og følges opp.

Under paragraf 17 fikk Øyvind landsvik støtte for forslag om at utleide skal få skjema med nødvendige opplysninger. Han fikk og støtte for å oversende et forslag til forbundet om å se på om kanskje kjølemontører bør høre til under LOK.

Når går toget ?

Så var det tid for prioriteringsdebatt.

Delegasjonen fra Hordaland Sogn og Fjordane, FOTO ARNE NESHEIM.

Remi Unnvik forklarte innstillingen fra redaksjonskomiteen. Debatten etterpå gikk på om man skulle satse på samordnet oppgjør denne gangen og eventuelt hvor sterkt man da skulle fokusere på pensjonskravet. Skulle EL&IT sette seg i førersetet for kravet om brede pensjonsordninger ved kommende oppgjør, eller kunne vi vente til neste gang. Det var ytterpunktene i diskusjonen. Fra Oslo og nordover var det ønske om å sette pensjon på topp nå. Trønderne ønsket enda tydeligere fokus på det. Fra Rogaland, Telemark, Vestfold og Østfold mente man at det burde satses på forbundsvist oppgjør for vi hadde mange krav til LOK, men om pensjon ble bestemt å være hovedkrav på LOs representantskap, skulle vi selvfølgelig gå for det da. Vår fagforening hadde sendt inn et forslag som var både og, så redaksjonskomiteens innstilling ble støttet. Det ble også en diskusjon om prioritering dersom det blir forbundsvist oppgjør, og alle var enige om at grunnlønna må økes ved å flytte penger fra 3E. I avstemningen fikk trønderne støtte for sterkere føring i pensjonskravet. Om det blir forbundsvist oppgjør blir prioriteringene §3, §9, §4.

Leif Egil Thorsen la frem valgkomiteens forslag og valgene ble gjennomført. Remi Unnvik fikk plass i ESU-styret og i Installasjonsutvalget.
Øyvind Landsvik ble valgt til andre vara i installasjonsutvalget. Karsten Bøe fikk nok en gang plass i forhandlingsutvalget. Kjell Sverre Aasheim fikk plass i Olje- og anleggsutvalget med Karsten Bøe og Sigurd Sævareid som vara.

Siste punkt før avslutning var redaksjonskomitéens innstillinger på forslag og uttalelser. Disse ble enstemmig vedtatt uten debatt.

- Ny regjering, samarbeid eller konfrontasjon.
- Vi både kan og vil bestemme over arbeidslivspolitikken selv
Tariffpolitisk uttalelse: Vi krever en tariff-festet og sterkt forbedret tjenestepensjon Viktig å ta tilbake kontrollen over de ansattes personvern
- Kampen mot arbeidsmarkedskriminalitet må styrkes
- Kampen mot sosial dumping og annen arbeidsmarkedskriminalitet må fortsette med uforminsket styrke

Nina Farnes Hansen inviterte til neste Landstariffkonferanse i Oslo i 2015.
Jan Olav Andersen takket for en god konferanse, før han avsluttet konferansen og ønsket vel hjem klokken 13.20

Ove Toska på talerstolen.
FOTO ARNE NESHEIM.

UNDER

Åge Blummenfelt har fått kontakt med basen Roar Lilleøren.

Tekst og foto Arne Nesheim

Hagelsundbrua

Fagforeningen er ankommet byggeplassen.

Elektroarbeidernes Fagforening prøver jevnlig å besøke byggeplasser for å treffe medlemmer og se hva deres arbeidshverdag består i. Mandag den 11. november gikk turen til Knarvik og Magnus M Thunestvedt AS sin jobb på Waldegruppen sitt nye hovedkontor som er under bygging nesten rett under Hagelsundbrua. Montørforum var med.

I følge arkitekten legger man vekt på synlige trekonstruksjoner, og utstrakt bruk av tre i eksteriøret, fasade og tak. Ett samtidsbygg tilpasses eksisterende bygningsmasse, og vil gi en økt estetisk opplevelse av området for så vel gjester som beboere i området.

Et godt synlig tegn var et tak bestående av treplanker. Det var lett å finne frem til det 3000 kvadratmeter store bygget. Vi parkerte og fikk etter kort tid kontakt med Roar Lilleøren som er elektrikerbas på prosjektet. Han kunne fortelle at de var 10 personer i sving med det elektriske arbeidet. Mellom dem var to lærlinger og tre hjelpearbeidere. Det var også tre innleide svenske elektrikere. Bygget hadde kort byggetid. Det elektriske arbeidet startet etter sommerferien og innflytting var planlagt til 11. desember.

Etter å ha fotografert Espen Skråmestø som nettopp hadde lagt jording i grunnen, var det tid for lunsj. Mens arbeidsfolkene spiste, fortalte Åge Blummenfelt om aktuelle saker fra fagforeningen, som tariffoppgjøret 2014, akkordarbeid og forsikringsordningen. Klubbleder hos Thunestvedt, Roger Nese argumenterte også for at vi hadde gode forsikringer, og enda bedre om det var flere i familen som har det.

Etter gruppebilde utenfor bygget, fikk vi en liten omvisning på kontorkomplekset. Waldegruppen skal ha hovedkontor, men skal leie ut første etasje til andre. Det kan bli en hektisk innspurt. Vi ønsker lykke til.

Klubbleder hos Thunestvedt Roger Nese fikk også tid til å være med.

Arbeidsgjengen foran bygget. Fra venstre: Roar Lilleøren, Åge Blummenfelt, Roger Nese, Espen Skråmestø, Bernt Iben Fossbakken, Ronnie Myhre, Tore Iversen, Kenneth Solberg, Jesper Rasmusson, Peter Sagerstrand, Frode Skjerping og Andrée Midbrand.

Det er ikke denne de har vist til meg, sa Roger Nese.

Fagforeningen spanderte boller.

Klubbleder og bas betrakter arbeidet.

Det ble tid til en liten omvisning. Her fra kantina.

Roar Lilleøren i auditoriet.

Kablene er mantlet og klar for kobling.

Inntaket til bygget.

Fra hovedtavlerommet.

Espen Skråmestø har nettop lagt jording i grøft.

Kabeltrekking.

Waldegruppens nye kontorbygg.

Av Arne Nesheim

To tettpakka dager

Som vanlig stod det interessante tema på dagsorden da EL&IT Forbundet avholdt Landsstyremøte i juni.

Stortingsvalget

Hans Felix ønsket velkommen til årets første landsstyremøte og gikk direkte på konstituering Arbeidsminister Anniken Huitfeldt innledet til politisk debatt. Hun takket forbundet for god innsats i kampen mot sosial dumping, og hun berørte stemmerettsjubileet for kvinner. Hun skrøt av den rød-grønne regjeringens tiltak mot sosial dumping med flere handlingsplaner og hun påpekte viktigheten av et seriøst arbeidsliv. - Vi har det bra grunnet bevisste politiske valg, og at det er viktig å stå fast ved maktbalansen i norsk arbeidsliv med likeverdige ansvarlige parter.

I debatten som fulgte etterlyste Arne Nesheim bedre regler slik at vi får flere faste ansatte og færre gjennom bemanningsbyrå. Ove Toska tok opp at Statens Vegvesen peker seg ut i en særstilling med sosial dumping. Hardangerbrua er bygget på sosial dumping. Arbeidstilsynet er ikke styrket. Tor Sundby ville ha flere funksjonshemmede i arbeid. Øivind Wallentinsen ville at det skulle bli lettere å allmenngjøre. Vidar Holm spurte om når AP skal ta oppgjør med EU. Randi Solberg skrøt av prosjektet "Jenter i bil og elektro." Terje Skog sa at EU er grunnen til at sosial dumping sprer om seg. Karsten Bøe sa at flere vil stå i arbeid ut over 67. Politikerne forventer det også, men arbeidsgiver motarbeider det. Hvordan kan vi få arbeidsgiverne mer på banen i disse spørsmålene? Remi Unnvik tok opp at det offentlige må bli flinkere å kreve lærlingeordning når en gir ut kontrakter. Sosial dumping er en direkte trussel mot lærlingeordningen. Han tok og opp NKR og viktigheten at elektrofagene blir plassert inn der de hører hjemme. Jan Henrik Larsen sa at det må bli lettere å allmenngjøre. Venke Heimdal var skuffet over tvungen lønnsnemnd i Atea, og advarte mot et pasientrettighetsdirektiv som snart kommer fra EU.

Anniken Huitfeldt oppsummerte og sa at det forestående stortingsvalget er et retningsvalg også for arbeidslivet. Hans Felix takket med en liten gave gjennom Norsk Folkehjelp.

Hans Felix innledet og la frem forslag til EL&IT Forbundets politiske uttalelse. I debatten var det flere som ville ha inn tekstendringer.

Ove Toska sa at forbundet har gjort en god jobb i forkant av valget, men svaret er ikke alltid en sentral konferanse. - Vi er arbeidsselgere og valget handler om hverdagen fremover. Arbeidsplassbesøk og møte folk der de er, er stikkord fremover. Kommuneøkonomi er avgjørende i førstelinjen i velferdsstaten.

Svein Davidsen sa at vi må ta de vanskelige debattene ute på arbeidsplassen. - Vi har makt og innflytelse og må påvirke våre medlemmer. Brennevinsprisene synes viktig, men går man tettere på er det med fast jobb og tak over hodet det viktigste. Ikke undervurder vår egen innflytelsesmulighet.

Etter en lunsjpause ble forslagene opplest og så sendt til redaksjonskomiteen. Hans Felix oppsummerte.

Regnskap 2012

Vidar Hennum presenterte regnskapet. 2012 var første hele året der 0,77% (av en kontingent på 1,2%) gikk til forbundet. Overskudd med finansinntekter var ca 16 millioner og 14 millioner ble overført til kampfondet. Terje Skog tok i

Anniken Huitfeldt innledet om Stortingsvalget.
FOTO REGJERINGEN.NO

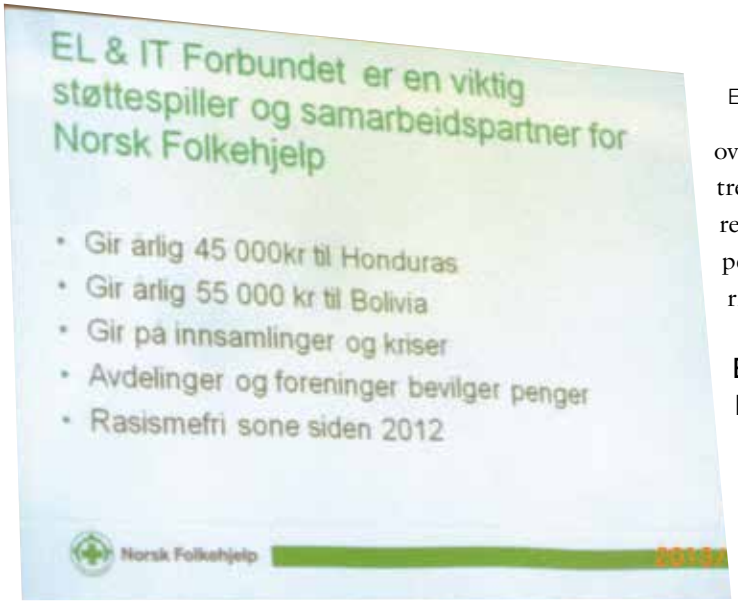

EL&IT Forbundet støtter Norsk Folkehjelp.

debatten opp forbundsleders lønn og avstand mellom lønn for tillitsvalgte og de som står i vanlig arbeid. - Pensjonskostnaden har økt bratt de senere år. Hvorfor? Og hvorfor har lønnsutgifter økt når årsverk reduseres fra 32 til 28.

Vidar Hennum oppsummerte og svarte på spørsmålene: - I lønnsøkning ligger og tapt arbeidsfortjeneste, sa han. Forbundsleders lønn er 909 000 kroner og i den er helgearbeid og ansiennitet etc. Pensjonsutgiftene svinger ut i fra hvordan KLP ser det. Tor Sundby orienterte fra kontrollkomiteens arbeid. Han sa at overskuddet egentlig er engangsutbetaling av aksjer. Avvik på pensjon er på grunn av endringer i folketrygden. Så sukket han over at distriktene er for trege med å sende inn regnskapene. Regnskapene ble tatt til orientering.

Evaluering av LO-kongressen.

Etter at Landsstyret hadde hatt suppleringsvalg til fire utvalg innledet Hans Felix til evaluering av LO-kongressen. - Kongressen var godt streamet og omtalt i fagblader. Utapparatet fikk bedre tid enn vanlig. God erfaring med å involvere forbundssekretærene. LO kongressen behandlet over tusen forslag. LO kongressen fatta mange gode vedtak, blant annet om EØS.

Jenter i Bil og elektro ble foreslått av oss til likestillingsprisen, og fikk det. Monumentet for Osvaldgruppa fikk og plass. For første gang fikk EL&IT inn en person i LOs ledelse ved at Terje Olsson ble valgt inn på femte plass i hierarkiet i LO. Ungdomsutvalget var der, mange fra distrikter og fagforeninger. Utenom Stortinget er LO-kongressen vårt viktigste politiske verksted.

Det ble åpnet for debatt: Tore Haugland fikk ordet og foreslo at det velges ny hovedkasserer etter at vi mistet Terje Olsson til LO. Han hadde registrert at forbundsstyret har behandlet det og at det var 9 mot og 6 for å velge ny hovedkasserer. Han påpekte at vedtektene har en "skal-bestemmelse" om saken.

Hans Felix fikk ordet til forretningsorden og sa at dette spørsmålet ikke stod på dagsorden og at det eventuelt måtte ha blitt tatt opp når møtet ble konstituert. - Vi er nå på et orienteringspunkt. Forslaget bør derfor avvises. Hadde saka oppe første gang 22. mai, da kunne FS satt det på dagsorden, men gjorde ikke det. Kan jo kreve tema i desembermøtet. Per Gunnar Salomonsen hadde lest vedtektene og sa at en "skal- bestemmelse" må følges. Ove Toska sa at han hadde fremmet forlag i FS og tapte voteringen der. Hovedpoenget var ikke "skal-bestemmelsen", men viktigheten av å ha en hovedkasserer. - Foreslår at forslaget fra Tore Haugland oversendes FS slik at de kan se på det en gang til, og evt. velge en valgkomité. Felix fikk igjen ordet til forretningsorden: Er dette på dagsorden eller ikke? Mener det ikke er det, og helt opp til distrikter å sende inn forslag til neste LS-møte.

Ledelsen mener den ikke står på dagsorden: - Salen mener.., begynte dirigenten.

Landsstyret hadde møte i festsalen på Sørmarka. FOTO ARNE NESHEIM

Ove Toska hadde ordet nok en gang til forretningsorden og mente forslaget burde kunne sendes over til FS. Forslaget fikk 21 stemmer og det var for lite til at saken kunne behandles.

Jan Olav Andersen fikk ordet til den videre debatten og sa at LO-kongressen vedtok at Norske tariffavtaler og ILO-konvensjoner skal gå foran EØS-regler. Om man avklarer det med re-forhandling av EØS avtalen, så gjerne det, men man kan ha en protokoll i tillegg. LO-kongressens vedtak er et krav om en annen rettstilstand enn det som er i dag, sjøl om LOs nestleder sier at det ikke er noen særlig endring. Ove Toska sa at vi gjorde mye bra på kongressen og i forkant. Men vi kan bli enda bedre på noen områder. Forberedelsene i egen delegasjon med gjennomgang av sentrale forslag og samkjøre og fordele ansvar for de sakene som skal følges opp på kongressen.

Tre i den sentrale ledelsen var opptatt med andre gjøremål. - Dette var tredje og beste kongressen og et skikkelig løft personlig. Tor William Paasche takket for at ungdommen fikk delta på alle de møtene ungdommen fikk være med på. Han oppfordret alle distrikter å sende ungdom neste gang og så få en ungdomsplass i sekretariatet. Felix oppsummerte og sa at det er alltid forbedringspotensialer.

Organisasjonsprosjekt.

Nestleder Vidar Hennum innledet. - Det ble engasjert en forsker som startet ved nyttår. Nina Skranefjeld har vært ute og intervjuet tillitsvalgte på ulike nivåer for å finne ut hva som fungerer, hva fungerer ikke, og evt. hvorfor, hvorfor ikke. Det skal munne ut i en prosjektrapport. La opp til stram tidsplan. Den røk. Så snart rapporten er ferdig vil styringsgruppen over ferien bestemme seg for det videre arbeidet. Det ble åpnet for debatt, men ingen ville si noe. Så da kjørte bare dirigentene videre.

ATEA-saken

Jan Olav Andersen orienterte. Dette er første gang i forbundets nyere historie at vi har måttet gå til streik for tariffavtale og første sympatistreik. En stor takk til alle som har vært med.

Klubben ble svekket fra 210 til 90 medlemmer fra varsel til uttak i konflikt. Strategien var sympatistreik etter en uke. Så skjedde ikke og det ble tvungen lønnsnemnd. Det var ingen kontakt mellom partene i de to og en halv uke konflikten varte. Konflikten ble greit gjennomført. Departementet vurderte om man kunne bruke tvungen lønnsnemnd kun mot sympatistreiken. Heldigvis ble ikke det gjort. Det har vært evaluering med Ateaklubben. Kunne startet streiken to uker tidligere? Var omfanget av sympati riktig dimensjonert? Kunna hekta på flere, for eksempel Telenor, men var for seint å ta det med i første møtet med NHO.
Lønnsnemnda skal starte behandling av saken: Om det skal være tariffavtale, og i så fall hvilken. Vet ikke når svaret kommer, men kanskje oktober eller november.

Vi ville stille sterkere om vi fikk flere medlemmer hos Atea.

Først ute i debatten som fulgte var Svein Åge Samuelsen. Han sa takk til alle som bidro og alle som var villig til å gå ut i

Ove Toska var som vanlig aktiv i Landsstyret.
FOTO ARNE NESHEIM

en sympatistreik. Bedriftens kampanje gjorde at flere gikk ut av forbundet rett før konflikten. Styret i klubben og de som var igjen var offensive og hadde en streik man kan være stolt av. Streiket i nesten tre uker og der var da ingen slitasje, heller tvert i mot.

Per Gunnar Salomonsen fortalte at fagforeningen fremmet krav i august 2011. Bedriften prøvde å få klubben til å gå mot sitt forbund. Flere ble truet til utmelding direkte av sin leder. Forbundet forholdt seg kun til klubben, ikke til fagforeningen. Blant annet gikk streikestøtte rett til klubben, ikke via fagforeningen. Kan Telenor gå ut? Ville ha snart svar. Stiller, men må

Remi Unnvik syns forsikringer er spennende.
FOTO ARNE NESHEIM

diskutere uttak, ble det svart. Torbjørn Holøs sa at Skagerak Energi var ute i sympatistreik. Ble oppringt og spurt om man kunne delta. Måtte gi svar om noen timer. Klubbstyret sa greit. Meldte tilbake i løpet av tre timer at vi stiller. Har fått spørsmål om hvorfor det var så lav oppslutning fra IKT-bransjen. Skagerak tok ut i nettselskapet og på 26 kraftverk, skrev nedkjøringsavtaler som ved vanlig konflikt.

Stor lojalitet overfor det forbundet står for.

Øivind Wallentinsen ga skryt til medlemmer og tillitsvalgte i Atea. Det samme fikk de som var ute i sympati som gjennomførte en god streik. - Landsstyret i desember i fjor ga støtte til Ateaklubben, også om nødvendig sympatistreik. Når klubber så får forespørsel skal det bare mangle at de ikke stiller opp. Tidsaspektet gir bedriften anledning til å herje med tillitsvalgte og medlemmer. Ut fra hvor steil denne bedriften var, burde vi forberedt oss på mer langsiktig sympatiaksjon innenfor geografisk område. Mediestrategi kunne og vært bedre. Svein Davidsen sa at han hadde blitt skuffet om han ikke hadde blitt forespurt om å være med. Eidsiva var med i den ordinære, og sa etterpå ja til sympatistreik. Tromskraft som hadde nedskjæringer sa ja, og flere med. Vi har en stor slagkraft.

- Hadde forventet at IKT-sektoren hadde vært mer aktivt, og at informasjonsavdelingen var mer "hands on" enn den var. Totalt sett kom vi godt ut av situasjonen. Ronald Steen svarte med å si at Telenorbiten var villig, men ble ikke aktivisert. Jan Olav Andersen sa i sin oppsummering at vi har gjort oss noen erfaringer. Ventetiden i en slik sak kan vi vel diskutere. Kunne ha forsert det en god del fra 11. september og frem til rettsaken. Men ville ikke gjøre noe feil. Tror ikke vi mistet medlemmer fordi det tok så lang tid. Burde vi slått til enda hardere? Full sympatistreik i hele NHO området. Vi har liten kontroll på hva som kommer i media.

Hans Felix avrundet første dagen med å si litt om Terje Olsson som har fått plass i LOs ledelse. Terje Olsson startet i Hafslund. Han ble fort kjent som tillitsvalgt og kom inn i LS og FS i NEKF fra 1994. Han var med i sammenslåingen. På ekstraordinært landsmøte i 2001 ble han valgt som hovedkasserer. Terje takket for hyggelige ord, nesten med klump i halsen.

– Det er 23 år siden jeg ble innvalgt i Landsstyret. En utrolig reise i fagbevegelsen. Forblir EL&IT-er helt til slutt. Landsstyret kvitterte med applaus.

Torsdag 20. juni klokken 09.00 startet andre dag av Landsstyret og det første som ble gjort var å gratulere Terje Skog med bursdagen. Etter et par permisjonssøknader var møtet klart til å fortsette.

Hvilke forsikringer skal vi ha?

Vidar Hennum innledet. - Landsmøtet i 2011 bestemte gjennomgang av forsikringene og å nedsette et utvalg for å se på det. - Høringsnotat har vært ute i organisasjonen. Uføre- og ektefelleforsikring er god, men så har samfunnet endret seg så behandlingstiden for å få en uføregodkjenning har bitt lengre. I 2013 tar det fem år i NAV-systemet før uføre blir innvilget. Vår forsikring har først kommet til utbetaling når det er fastsatt. Etter 12 mnd går man over på arbeidsavklaringspenger. Det utvikles nå en ny type uføreforsikring som tar vare på medlemmene fra 13 mnd. Det legges opp til nå i den nye forsikringen å utbetale 4517 kr (for et medlem under 50 år og avtrappende fra 50 til 60 år (red anm.)), i tillegg til arbeidsavklaringspenger pr. mnd. ved å forskuttere på summen som ligger inne. Blir man frisk stopper utbetalingen og det resterende ligger igjen for evt. senere tilfeller. Det er 56 medlemmer som står på vent for slik utbetaling. Når utbetaling er startet trer dødsfallforsikring i kraft gjeldene fra 1.1.14. Reiseforsikring endres til topp reise. Den øker fra 55 til 78 kroner, det vil si fra 660 til 934 pr år. Summen blir da 466 kroner mot 467 i dag, altså ned en krone totalt for hele forsikringspakken. Men så kommer jo vanlig

Rolf Skår var skeptisk til advokatforsikring. FOTO ARNE NESHEIM

prisstigning. Det har vært en grundig behandling ute. Alle ønsker ny uføreforsikring, mange ønsker topp reiseforsikring og når det gjelder advokatforsikring, er det delt på midten. Man kan også tegne den individuelt gjennom LO favør og 4000 er med der.

Harald Falk fra AFG Pensjon orienterte om prosessen. Regelen til nå har vært at uføreforsikringen betales ut tidligst to år etter første sykemeldingsdag. Det har gitt en dum konsekvens. Fra 2,5 til 5 år før utbetaling.

Ny ordning vil gi utbetaling fra 13. måned Forsikringen er for øvrig den samme. Forskuddet er 1% av forsikringssummen hver måned.

Utbetalingen er skattefri, det har vært diskutert, og Sparebank1 har innhenta dokumentasjon på at det ikke er skatteplikt. Dødsfallforsikringen trer i kraft fra den 13. måned. Fra 1.1 2014 vil alle som er syk mer enn 12 mnd starte med forskuttering. 56 tilfeller står og venter i dag. I tillegg kommer de som ikke er meldt enda, anslag 150 tilfeller så de har satt av 60 millioner for å dekke det. Det utgjør 25 kroner pr mnd pr medlem og det betaler vi for det. Fra 310 + 25 + topp reise 78 kroner = 413. Etter konkurranse er det 286 kroner for ny ording på uføre og 78 for topp reise, så sum 364. Total besparelse for medlemmene totalt på 15 millioner.

Tore Haugland foreslo at det skulle velges ny hovedkasserer. FOTO ARNE NESHEIM

Ordningen blir G-regulert som er 3, 8% fra 1.1 2014

Vil ikke ha advokatforsikring

Først ute i debatten var Arne Nesheim som ikke ønsket å innføre advokatforsikring, og mente forsikringsutvalget burde fortsette. Øyvind Wallentinsen var enig i omleggingen av ektefelle og uføre, men skeptisk til de andre. Ove Toska ga ros til utvalget. Positiv til det meste, men ikke advokatforsikringen. Han stilte og spørsmål om avtalens varighet, hvilket selskap, og hva med lærlingene? Varighet må vi ikke være for kort. Tre år går fort. Vi vil ha et selskap å forholde oss til. Lærlingene skal ha gratis forsikring. Hva vil det bety at vi nå utvider ordningen. Hva med administrative løsninger som vi har avtale med Sparebank1. Hvordan skal de videreføres? Eystein Garberg sa at spørsmålet var nøye diskutert i Trondheim og at de var positive til forslag om uføre og reise, men de ville heller ikke ha er kollektiv advokatforsikring. - Liker ikke slik amerikanisering.
Leif Egil Thorsen var og negativ til advokatforsikringen og tok ellers opp mye av det andre hadde tatt opp før.

Remi Unnvik som er med i forsikringsutvalget, sa at han hadde fått et nytt syn på forsikringer. - Det er spennende å jobbe med. Godt samarbeid i utvalget og god prosess. Lurt å bruke AFG. Har selv hele tiden vært negativ til å inngå advokatforsikring. Toppsikring på reise kan være vanskelig å administrere, men det er en ufordring vi klarer å ta. Informasjonen ut til medlemmene må være god.

Geir Gjestad ønsket ikke en amerikansk tilstand, og sa nei til advokatforsikringen.
Rolf Skår sa at vi bør støtte endringene i uføreforsikringen og reiseforsikringen, men en del har kanskje reiseforsikring fra før og hva da med det praktiske når en tegner en kollektiv ordning. - Motstander mot advokatforsikringen. Flere grunner til det. Er bekymret for kostnadsnivået. Hvilke aktører har gitt pris?

Vidar Hennum oppsummerte og sa at han hadde glemt å si at det var Sparebank 1 som trakk det lengste strået. - Fem selskap utenom ga pris. Uten bistand fra AFG hadde vi ikke fått et så godt resultat. - Vi hadde ikke klart det på egenhånd. Forsikringsutvalget trenger også skryt, Vidar kom selv inn helt på slutten.

- Utvalget er etablert og ingen grunn til å legge det ned. Reise topp er ikke noe en kan hoppe inn og ut av, kun reservere seg en gang og så gå inn en gang, men ikke flere ganger deretter. Mener det er håndterbart å administrere det. Smart å ta en runde på forsikringene i ny og ne, være på, eller så … vi snakker nå om 5 års avtale og lærlingene får samme betingelsene som de har i dag. Sparebank1 gir samme administrasjon og rabatt som i dag. Han avrundet med å si at utvalget nå sier ja til ny uføre, ja til topp reise, og nei til advokatforsikring.

Avstemming ble gjennomført. Ny uføreforsikring ble enstemmig vedtatt. Ny reiseforsikring med toppsikring ble vedtatt mot 10 stemmer. Advokatforsikring fikk bare en stemme og blir dermed ikke innført som obligatorisk forsikring i EL&IT Forbundet.

Fagbevegelsens egen solidaritetsorganisasjon

Ivar Kristiansen orienterte. - I 1939 startet LO Norsk Folkehjelp. EL&IT har bidratt med penger i mange år, til Honduras og Bolivia spesielt. Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens egen solidaritetsorganisasjon med prosjekt i 39 land med 2 200 mennesker i arbeid. En folkehjelper bidrar med en månedlig sum. Har ryddet miner tilsvarende en motorvei rundt jorden, og med den farten vil det ta 100 år å fjerne alle minene som er kjent til nå. Hans Felix oppfordret alle i Landsstyret til å bli folkehjelpere og verve flere.

SAK 8 FEK (Nye FKE)

- Fra 1. juli 2013 erstattes FKE med FEK, sa Hans Felix. - Dermed er 9 års kamp avslutta med et resultat som vi kan være tilfreds med. To justisministere har begge vært positive til vår sak. Vi har hatt streik og fanemarkeringer. Vi har hatt sterke motkrefter i H, FRP, DSB og Norsk Industri. Vårt hovedkrav var faste ansettelser. Vi hadde ikke fått til resultatet uten godt fagligpolitisk samarbeid. Samarbeidskomiteen og de rødgrønne har vært hjelpere. Vi stilte fem krav. Vi fikk ikke det, men det vi

har oppnådd er tilfredsstillende. - Og veiledningen vil være enda bedre. Med denne nye forskriften er og ansettelseslignende forhold vekke. Nå må vi få forskriften riktig implementert.

Først ute i debatten var Terje Skog. Han hadde tjuvtitta i pakken, på bursdagen, og var ikke like fornøyd med innholdet. - Vi ville hindre svekking av faget og hindre sosial dumping. Vi har ikke fått innfridd kravene våre. Dette kan vi ikke akseptere. Sosial dumping vi bre om seg og i vår bransje.

Vidar Holm var enig med Terje Skog og kunne ikke se at vi har fått gjennomslag for kravene. - Vil ha forbundet med på å fortsette kampen og ta opp igjen saken. Ove Toska sa at det har vært 9 års kamp for få til et best mulig resultat. - Kan gjerne være enig med Vidar og Terje om at vi ønsker et annet resultat. Skulle vi velge å gå ned med flagget til topps? Vi skal jobbe hardt for best resultat. Vi må sikre det vi har oppnådd.

Øivind Wallentinsen sa at realiteten i forhold til stortingsvalget i høst gjør at man nå må akseptere det man nå får. Dag Langer Andersen mente at det nå var klokt å bygge en beskyttelsesvegg. Terje Skog sa at vi har bare fått til noen få prosent. - Skal vi da gå på akkord med standpunktene våre. Etterlyser dokumentasjon på at dette er et godt resultat. Svein Davidsen sa at dette var en sak som har tatt stor plass i forbundsstyret. Dette er akseptabelt, men det har og med valget å gjøre. Alle i forbundet har bidratt og vi kan være fornøyd med resultatet.

Strek ble satt etter at forslag fra Vidar Holm ble referert. Forslaget gikk på at Landsstyret er skuffet over at Forbundsstyret ikke har fulgt opp tidligere krav i saken og at de skulle gjenreise kravene. Ove Toska sa at forskriften er ett middel i kampen mot sosial dumping, men der er flere. Det er en tid for kamp og en tid for høsting. Det er vårt ansvar. Skal vi la ansettelseslignende forhold flyte videre? Vidars forslag er sterk kritikk til FS og ledelsen. Uansvarlig å gå inn i høstens valg uten at denne saken var avklart. Hans Felix oppsummerte: Hele forbundsstyret står bak denne saken, så det burde presiseres i uttalelsen som jo er et mistillitsforslag til FS. Vi kan være tilfreds, men har ikke oppnådd optimalt. Dette er ikke en åpning for mer sosial dumpig i elektrofagene. Skivebom. Faste ansettelser må etterleves, vi kan sjøl gjøre noe med det. Noen gjør et godt arbeid. Andre ser i mellom fingrene. Slik blir det og med denne forskriften. Vi skal krympe rommet for midlertidig ansettelse, og sosial dumping. Vi må være vaktbikkjer for å passe på at praktiseringen blir som vi vil. Saken ble tatt til orientering. Vidar Holm sitt forslag til uttalelse falt. Det fikk kun fire stemmer.

Uttalelse om stortingsvalget ble behandlet og vedtatt etter at Vidar Hennum hadde gått gjennom og lagt frem forslaget fra en enstemmig redaksjonskomité.

Jenter i Bil og Elektro og foreløpig evaluering av tariffoppgjøret

Kai Christoffersen sa at forbundet vil bringe arbeidet med prosjektet ut i distriktene. Det blir konferanse i høst med tre jenter fra hvert distrikt. Saken ble tatt til orientering uten debatt.

Jan Olav Andersen orienterte om at tariffoppgjøret er ferdig sentralt, men ikke lokalt. Ikke noe spennende oppgjør, sterk moderasjonstenking. Der er spørsmål om Relacom skal over til NHO. I oppgjøret ble man enige om at det ikke skulle skje

Terje Skog (th) var lite fornøyd med FEK.
FOTO ARNE NESHEIM

før evt. etter neste oppgjør. E-verk hopper over til NHO. Orienteringen ble tatt til orientering.

Mobil kontrollteknologi.

Henning Solhaug innledet. EL&IT er kritisk til overvåking. Forskere begrunner det med at ansatte i våre bedrifter har høy faglig spesialisering, stolthet, god HMS, selvstendighet og flat struktur. Løsningene er ikke forholdsmessige, mener mange tillitsvalgte..

Det ble åpnet for kommentarer og debatt: Geir Ove Bernhoff sa at det er bra at dette undersøkes. I YIT var det skinnhellig samarbeid. Overvåking hele tiden er redusert til mellom 17 og 7, men ikke uten kamp. Og der er sår og slitasje. Tillitsvalgte forfølges. En fikk skriftlig advarsel, hadde sendt ut informasjon til medlemmer og vervet medlemmer. Var selv innkalt for artikkel i Samleskinnen. Geir Ove Bernhoff la frem følgende forslag: Saker i bedrifter hvor tillitsvalgte i EL&IT Forbundet blir forfulgt eller straffet (eks skriftlig advarsel) av bedriften med grunnlag i utførelsen av sine verv, skal bekjempes med alle midler og gis høyeste prioritet i EL&IT Forbundet.

Arne Malmbekk sa at man har kjempet aktivt mot innføring. - Dette er sentralt lagra opplysninger og vi har ingen avtale om hva de skal bruke dataene til. Rolf Skår fortalte om løsningen de har i hans bedrift med topassordsløsning. De tillitsvalgte må inn med passordet for at ledelsen kan se hva som er der. Bedriften hadde manuell kjørebok, men ansatte fulgte ikke opp, så da ville bedriften ha elektronisk. En god prosess førte til en grei avtale. Men problem i ettertid. Bedriften ønsker å bruke systemet til mer enn det skattemessige, og de tar en snarvei om de kan. Henning Solhaug sa at han hadde jobbet med temaet i to år. Tillitsvalgte følges opp og hjelpes. Det haster med å få til gode regler for elektronisk overvåking. Forslaget fra Geir Ove Bernhoff ble oversendt til administrasjonen.

Vervepremie til Sotra og streaming av møter

Etter lunsj ble det foretatt trekning i vervekampanjen. Vidar Hennum orienterte at 181 ververe hadde vervet 285 nye medlemmer fra 1. mars til 1. juni 2013. Vinneren ble Andreas Engesæth fra SEC på Sotra.
Hans Felix spurte om vi skulle begynne å streame Landsstyremøter slik at også tillitsvalgte og ansatte som ikke var tilstede kunne følge møtene over internett. Møtet hadde ikke sterke meninger om det så det blir opp til Forbundsstyret å bestemme. Hans Felix avsluttet møtet klokken 14.20 etter to tettpakka dager.

Uttalelse

EL&IT FORBUNDET

Juni 2013

Vedtatt av landsstyret 19. og 20. juni

Stortingsvalget 2013:

- Vi må sikre et fortsatt rødgrønt regjeringsflertall

Høstens stortingsvalg kommer til å dreie seg om Norge fortsatt skal styres av dagens rødgrønne regjering eller av en regjering dominert av Høyre/Frp. Vinner høyresida valget, vil det bety mer markedsliberalisme, økte forskjeller, nedbygging av velferdsstaten og mer brutalisert arbeidsliv.

Dagens rødgrønne regjering (Ap, SV, Sp) har opprettholdt høy sysselsetting til tross for krisa som har skapt økonomisk tilbakegang, massearbeidsløshet og sosial nød i Europa. Den norske velferdsstaten er bevart og videreutviklet, kommuneøkonomien er styrket, og folks inntekter har økt betraktelig i løpet av de åtte årene de rødgrønne partiene har hatt regjeringsmakt.

Omfattende offentlig eierskap og høye statsinntekter har vært viktig for å unngå at Norge har blitt rammet av krisen som har rammet resten av Europa. Løftene om en ny kurs etter fire år med høyreregjering, og støtte fra fagbevegelsen og andre brede folkelige organisasjoner, var avgjørende for de rødgrønne partienes valgseier i 2005. Det har vært en kursendring, og det er viktig at denne fortsetter etter høstens stortingsvalg.

EL & IT Forbundet vil derfor arbeide for flertall for dagens regjeringspartier.

Må ha folkelig forankring

Selv om regjeringen kan vise til positive resultater, har likevel regjeringspartiene katastrofalt lav velgeroppslutning. Høyresidas framgang skyldes blant annet at den har lyktes med å holde tilbake hvilken politikk den vil føre om den får regjeringsmakt. Men de rødgrønnes svake oppslutning avslører også svakheter ved regjeringens politikk og manglende folkelig forankring. Det er et åpenbart behov for å styrke dialogen med folkelige organisasjoner og vektlegge bredere rekruttering for å styrke politisk deltakelse og engasjement.

Nei til skattelette for eliten

Vi trenger en regjering som vil arbeide for full sysselsetting, økonomisk utjevning og et bedre arbeidsliv. Skatt er et viktig virkemiddel for å oppnå likere fordeling. Høyresidas forslag til store skattelettelser for den økonomiske eliten vil skape større økonomisk ulikhet. Vi trenger et skattesystem som forsterker den økonomiske utjevningen, og sikrer en sjenerøs velferdsstat og vekst i offentlig sektor.

Skatt som utjevningsredskap

Dagens regjeringspartier må forplikte seg til å styrke arbeidet for økonomisk utjevning og bruke skatt som redskap for økt utjevning. Dagens styringsmodell for

Kontoradresse: EL & IT Forbundet, Youngsgt. 11c, 0181 Oslo
Telefon: 23 06 34 00
Telefaks: 23 06 34 01
Bankgiro: 9001.07.20965
Organisasjonsnr.: 880 522 892 MVA
E – post: firmapost@elogit.no
E – post til saksbehandler:
Internett: http://www.elogit.no
Tlf. saksbehandler: 23 06 34 00

B Returadresse:
Kalfarvei 71
5022 Bergen

posten DISTRIBUERT AV POSTEN NORGE
NOREG P.P. PORTO BETALT

STYRET:

Leiar
Ove Toska

Nestleiar
Rolf Skår
Apply, Stord

Sekretær
Arne Nesheim
Caverion, Bg

Kasserar
Remi Unnvik
Håkon Olsen,
Askøy

Styremedlem
Heidi Lie,
Otera Elektro-
Bergen

Styremedlem
Karsten Bøe
Aibel, Bg

Styremedlem
Øyvind Grindheim
BIS PP, Svelgen

Styremedlem
Fredrik Grytdal
Leiar i
ungdomsutv.

Styremedlem
Sigurd Sævareid
Kværner, Stord

1. Varamedlem
Karsten Eriksen
Rolls Royce
Marine,
Austevoll

2. Varamedlem
Renate
Langedal
Vestgar Elektro,
Øygarden

3. Varamedlem
Roger Nese
M. Thunestvedt,
Bergen

ARBEIDSUTVALET

- Ove Toska
- Rolf Skår
- Arne Nesheim
- Remi Unnvik
- Atle Rasmussen
- Kjell Sverre Aasheim
- Åge Blummenfelt

ADMINISTRASJONEN BERGEN

Kalfarvei 71, 5022 Bergen
Telefon
55 55 36 60
Telefax
55 32 35 18

Organisasjons-
sekretær
Atle Rasmussen

Organisasjons-
sekretær
Åge
Blummenfelt

Kontorse-
kretær
Vigdis Røyrvik

Kontor-
sekretær
Le Hang
Nguyen

ADMINISTRASJONEN STORD

Hamnegata 18
Postboks 495, 5403 STORD
Telefon
55 55 36 60

Vikarierende
kontorsekretær
Jane
Merethe Odland

Kontorsekretær
Elin Risnes

Organisa-
sjonssekretær
Kjell Sverre
Aasheim

UNGDOMSUTVAL

Leiar	Fredrik Grytdal	Bravida, Bergen
Sekretær	Rolf Skår	Apply, Stord
Medlem	Daniel Alexandersson	Bravida, Bergen
"	Paul Morten Vikanes	Kværner, Stord
"	Jaakko Lintunen	Caverion, Bergen
"	Yasmin Fredheim	M. Thunestvedt, Bergen
"	Yngve Bjørkelund	Caverion, Bergen

STUDIEUTVAL

Leiar	Kjell Sverre Aasheim	Organisasjonssekretær
Medlem	Åge Blummenfelt	Organisasjonssekretær
"	Øyvind Landsvik	Caverion, Bergen
"	Heidi Lie	Otera Elektro, Bergen
"	Paul Morten Vikanes	Kværner, Stord
"	Håvard Hestdahl	Aker, Bergen
"	Mads Nielsen	Kværner, Stord

FAGUTDANNINGSUTVAL

Leiar	Remi Unnvik	Håkon Olsen, Askøy
Medlem	Rolf Skår	Apply, Stord
"	Inge Øpstad	Kværner, Stord
"	Jon Kristian Viken	Caverion, Bergen
"	Yasmin Fredheim	M. Thunestvedt, Bergen
"	Tore Hauger	Sønnico, Bergen

SKIPS- OG OLJEUTVAL

Leiar	Atle Rasmussen,	Organisasjonssekretær
Medlem	Karsten Bøe,	Aibel, Bergen
"	Trond Karlsen,	Aker, Bergen
"	Ketil Helland	Aker, Bergen
"	Sigurd Sævareid,	Kværner, Stord
"	Øyvind Schumann Larssen,	LOS Elektro, Bømlo
"	Terje Høysæther,	Maritim Elektro, Kvam
"	Lars Christian Solheim,	Aibel, Bergen
"	Ove Andre Bogstein	Aker, Bergen
"	Espen Nordvik,	Profitek, Bergen
"	Nils Gunnar Knutsen	Aibel, Bergen

MEDIAUTVAL

Leiar	Åge Blummenfelt	Organisasjonssekretær
Medlem	Arne Nesheim	Caverion, Bergen
"	Nils Gunnar Knutsen	Aibel, Bergen
"	Rolf Skår	Apply, Stord
"	Fridtjof Heimark	Aker, Bergen

TARIFFUTVALET

Leiar	Ove Toska Styret	
Medlem	Øyvind Landsvik	Caverion, Bergen
"	Gunnar Røssland	Bravida, Bergen
"	Arild Grimstad	M. Thunestvedt, Bergen
"	Stig Morten Villanger	Bravida, Bergen

MONTØRJENTENE

Leiar	Heidi Lie	Otera Elektro, Bergen
Medlem	Renate Langedal	Vestgar Elektro, Øygarden
"	Renate Slettvåg	Apply, Stord

REVISOR- OG KONTROLLKOMITE,

Repr.	Gunnar Røssland	Bravida, Bergen
Vararep.	Kjell-Ove Ege	Bravida, Bergen
Rep.	Øyvind Landsvik	Caverion, Bergen
Vararep.	Bjørn Fidjeland	Aker, Bergen

For andre verv: Se www.efbergen.no

ELEKTROARBEIDERNES FAGFORENING HAR TIL OPPGAVE Å ORGANISERE ANSATTE I ELEKTROBRANSJEN I PRIVAT SEKTOR I BERGEN, HORDALAND OG SOGN OG FJORDANE. ELEKTROARBEIDERNES FAGFORENING HAR CA 3000 MEDLEMMER OG ER TILSLUTTET LO - FORBUNDET EL&IT-FORBUNDET.

EL&IT FORBUNDET

ISSN 0804-3973